

Crna Gora

DRŽAVNA REVIZORSKA INSTITUCIJA

DRI broj: 04-035/21-836/30

Podgorica, 27.09. 2021. godine

IZVJEŠTAJ
O REVIZIJI GODIŠNJEG KONSOLIDOVANOG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA
NOVE SRPSKE DEMOKRATIJE ZA 2020. GODINU

(Konačni izvještaj)

Podgorica, septembar 2021. godine

SADRŽAJ

MIŠLJENJE I PREPORUKE	2
I OPŠTI PODACI	9
1.1. PRAVNI OSNOV	9
1.2. OSNOVNI PODACI O PARTIJI	9
1.3. FINANSIRANJE PARTIJE	10
1.3.1 FINANSIRANJE IZ BUDŽETSKIH SREDSTAVA	10
1.3.2 FINANSIRANJE IZ PRIVATNIH IZVORA	10
1.4. VRSTA REVIZIJE	10
1.5. PREDMET REVIZIJE	10
1.6. CILJ REVIZIJE	10
1.7. KRITERIJUMI REVIZIJE	11
1.8. METODA VRŠENJA REVIZIJE	11
II UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE	13
2.1. SISTEM UNUTRAŠNJIH KONTROLA	13
2.1.1. AKTIVNOSTI PARTIJSKIH ORGANA U DIJELU FINANSIJSKOG POSLOVANJA ZA 2020. GODINU.....	13
2.2. FINANSIJSKI PLAN	13
2.3. PROGRAM RADA	13
2.4. RAČUNOVODSTVENI SISTEM	14
2.5. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	14
2.6. BILANS STANJA	15
2.6.1. POPIS I EVIDENTIRANJE IMOVINE	16
2.6.2. POTRAŽIVANJA	16
2.6.3. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI	17
2.6.4. NOVČANA SREDSTVA NA ŽIRO RAČUNIMA	18
2.6.5. BLAGAJNIČKO POSLOVANJE.....	20
2.6.6. OBAVEZE.....	20
2.7. BILANS USPJEHA	26
2.7.1 PRIHODI.....	28
2.7.2. TROŠKOVI.....	28
2.8. KANCELARIJSKO POSLOVANJE	44
III REALIZACIJA PREPORUKA IZ PRETHODNE REVIZIJE	47

MIŠLJENJE I PREPORUKE

Državna revizorska institucija, na osnovu člana 4 i člana 12 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji, Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja i Odluke Kolegijuma o vršenju revizije (broj 04-035/21-836/2 od 29.04.2021. godine), izvršila je finansijsku reviziju Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja i reviziju pravilnosti Nove srpske demokratije za 2020. godinu. Revizija je izvršena u skladu sa Poslovníkom Državne revizorske institucije, Uputstvom o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti i Smjernicama o reviziji Godišnjih finansijskih izvještaja političkih subjekata.

Odgovornost rukovodstva subjekta revizije

Rukovodstvo Partije je odgovorno za pripremu i fer prezentovanje Finansijskog izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, kao i za usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost Državne revizorske institucije

Odgovornost Državne revizorske institucije je da, na osnovu izvršene revizije, izrazi mišljenje da li su finansijski izvještaji Nove srpske demokratije za 2020. godinu, u svim materijalnim aspektima sastavljeni i prezentovani na fer i objektivan način u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja. Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima, odgovornost DRI je izražavanje mišljenja da li su finansijske i druge radnje subjekta revizije, u svim materijalnim aspektima usklađene sa zakonima, drugim propisima i aktima koji su identifikovani kao kriterijumi za predmetnu reviziju.

Na bazi sprovedene revizije, utvrđenog činjeničnog stanja i Izjašnjenja subjekta revizije (br. 1716/21 od 17.09.2021. godine) na Preliminarni izvještaj DRI (br. 04-038/21-175 od 03.09.2021. godine), nadležni Kolegijum DRI u sastavu: senator Nikola N. Kovačević – rukovodilac Kolegijuma i senator dr Branislav Radulović - član Kolegijuma na sjednici održanoj dana 27. 09. 2021. godine, razmotrio je i usvojio:

KONAČNI IZVJEŠTAJ

o reviziji Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja Nove srpske demokratije za 2020. godinu

Finansijskom revizijom je utvrđeno da je Godišnji konsolidovani finansijski izvještaj Nove srpske demokratije za 2020. godinu sastavljen i prezentovan na fer i objektivan način u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja, pa u skladu sa tim nadležni Kolegijum izražava **pozitivno mišljenje sa skretanjem pažnje**:

- **da subjekt revizije sve troškove pravda adekvatnom i potpunom dokumentacijom shodno članu 19 Zakona o računovodstvu.**

Revizijom pravilnosti je utvrđeno da subjekt revizije nije sve finansijske i druge radnje uskladio sa zakonskim i drugim propisima koji su identifikovani kao kriterijumi za predmetnu reviziju. Neusklađenost se odnosi na nedosljednu primjenu Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica, Zakona o sprječavanju nelegalnog poslovanja, Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti, Zakona o obligacionim odnosima, Pravilnika o obliku, sadržini, načinu popunjavanja i dostavljanja jedinstvenog obrasca izvještaja o obračunatom i plaćenom porezu na dohodak fizičkih lica i doprinosima za obavezno socijalno osiguranje, Uredbe o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru, pa u skladu sa tim, a imajući vidu da slučajevi neusklađenosti, pojedinačno ili zbirno, imaju prožimajući efekat (konstatovano u preporukama – tačke 2 i 3) nadležni Kolegijum izražava **negativno mišljenje** na pravilnost poslovanja.

Na izražavanje negativnog mišljenja na reviziju pravilnosti uticale su sledeće nepravilnosti:

1. Shodno podacima prezentiranim u Finansijskom planu, Partija je planirala prihode u iznosu od 1.676.000,00€, dok su rashodi planirani u iznosu od 1.800.000,00€. Partija je u 2020. godini ostvarila prihode u iznosu od 1.674.130,07€, dok su rashodi ostvareni u iznosu od 1.803.391,90€. Shodno navedenom, konstatuje se da je Partija planirala rashode u većem iznosu za 124.000,00€ u odnosu na planirane prihode i ostvarila iste u većem iznosu za 129.261,83€ u odnosu na ostvarene prihode.

- **Subjekt revizije treba da realno planira rashode u odnosu na prihode koje očekuje da ostvari u finansijskoj godini.**

2. Revizijom je utvrđeno da je Partija sa redovnog računa izvršila plaćanje troškova izborne kampanje iz ranijeg perioda (lokalni izbori u Mojkovcu 2017. godine) u iznosu od 1.391,50€, kao i izbornih troškova za lokalne izbore u Budvi 2020. godine u iznosu od 840,00€ iz blagajne OO Budva za redovno poslovanje, što nije u skladu sa odredbama člana 24 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, kojim je utvrđeno da se sva sredstva namijenjena za finansiranje izborne kampanje uplaćuju se na poseban žiro račun i sva plaćanja troškova izborne kampanje vrše se sa tog računa.

Takođe, revizijom je utvrđeno da je Partija u poslovnim knjigama evidentirala neizmirene obaveze po osnovu izborne kampanje za parlamentarne izbore i lokalne izbore u Budvi u ukupnom iznosu od 211.807,68€.

- **Subjekt revizije treba da sva plaćanja troškova izborne kampanje vrši sa posebnog žiro računa, kako je to propisano odredbama člana 24 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja i ne može iskazivati neizmirene obaveze po ovom osnovu.**

3. Revizijom je utvrđeno da je Partija u 2020. godini redovno plaćala mjesečne rate po Reprogramu poreskog potraživanja odobrenom 2017. godine, ali nije redovno izmirivala tekuće poreske obaveze, koje su za 2020. godinu obračunate u iznosu od 12.800,79€ (dok ukupno neizmirene obaveze po ovom osnovu iznose 44.705,60€), što nije u skladu sa odredbama člana 46 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica, kojim je propisano da se porez na lična primanja obračunava, obustavlja i uplaćuje prilikom svake isplate primanja prema propisima koji važe na dan isplate, ni odredbama člana 12 Zakona o reprogramu poreskog potraživanja, kojim je utvrđeno da je poreski obveznik dužan da redovno plaća mjesečne rate, na uplatne račune shodno Naredbi o uplati javnih prihoda i da u periodu na koji je odobren Reprogram poreskog potraživanja, redovno izmiruje tekuće obaveze, po osnovu javnih prihoda.

Takođe, revizijom je utvrđeno da je sa izbornog računa Partije “Za Budućnost Crne Gore”, izvršena prinudna naplata redovnih poreskih obaveza Partije u iznosu od 17.097,41€ i dijela rate kredita u iznosu od 2.619,07€, iako je odredbama člana 17 stav 5 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja utvrđeno da sredstva na posebnom računu za finansiranje izborne kampanje ne mogu biti predmet izvršenja u skladu sa zakonom kojim se uređuje postupak izvršenja i obezbjeđenja, osim za naplatu troškova izborne kampanje.

- **Subjekt revizije je dužan da vrši obračun i uplatu poreza na isplaćena lična primanja fizičkim licima shodno odredbama člana 46 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica i da redovno izmiruje tekuće poreske obaveze saglasno članu 12 Zakona o reprogramu poreskog potraživanja, kao i obaveze po osnovu Ugovora o kreditu.**

Preporuka drugom državnom organu

- **Centralna banka Crne Gore, shodno odredbi člana 17 stav 5 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja ne treba da sprovodi prinudnu naplatu sa posebnog računa za finansiranje izborne kampanje, s obzirom da sredstva sa posebnog računa za finansiranje izborne kampanje ne mogu biti predmet izvršenja u skladu sa zakonom kojim se uređuje postupak izvršenja i obezbjeđenja, osim za naplatu troškova izborne kampanje.**
4. Revizijom je utvrđeno da Partija nije ispoštovala blagajnički maksimum koji je utvrđen na dnevnom nivou, 8 dana tokom 2020. godine (u blagajni Centrale - jedan dan i u blagajnama OO – sedam dana), što nije u skladu sa Zakonom i Odlukom nadležnog organa Partije, kojim je utvrđen blagajnički maksimum.
- **Subjekt revizije je dužan da poštuje blagajnički maksimum utvrđen odredbama člana 6 Zakona o sprječavanju nelegalnog poslovanja i Odlukom nadležnog organa Partije.**
5. Revizijom je utvrđeno da je Partija u 2020. godini zaposlila jedno (1) lice na sistematizovanom radnom mjestu, za koje nije vršila oglašavanje slobodnog radnog mjesta prilikom zapošljavanja, što nije u skladu sa članom 25 Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti.
- **Subjekt revizije prilikom zapošljavanja je dužan da Zavodu za zapošljavanje prijavi slobodna radna mjesta radi praćenja ponude i tražnje na tržištu rada, kako je to utvrđeno odredbama člana 25 Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti.**
6. Revizijom je utvrđeno da Partija nije sačinjavala i nadležnom organu podnosila IOPPD obrasce, shodno članu 5 Pravilnika o obliku, sadržini, načinu popunjavanja i dostavljanja jedinstvenog obrasca izvještaja o obračunatom i plaćenom porezu na dohodak fizičkih lica i doprinosima za obavezno socijalno osiguranje.
- **Subjekt revizije treba da obračun poreza i doprinosa podnosi nadležnom poreskom organu na Obrascu IOPPD, do 15-og u mjesecu za prethodni obračunski period (mjesec), shodno članu 5 važećeg Pravilnika.**

7. Uvidom u putne naloge, utvrđeno je da pojedini putni nalozi nijesu ovjereni potpisom podnosioca računa, kao i da nijesu razduživani u roku predviđenom Uredbom, a nijesu sačinjavani ni izvještaji sa službenog puta (OO NSD Podgorica), dok su isplate dnevnica u OO Kotor i Bijelo Polje u ukupnom iznosu od 990,00€ izvršene na osnovu putnih naloga, koji ne sadrže podatke o satnici i mjestu putovanja, a pojedini nalozi ne sadrže ni datum podnošenja istih. Takođe, utvrđeno je da je određeni broj putnih naloga u OO Pljevlja, isto lice (predsjednik OO) potpisalo kao nalogodavac i podnosilac naloga i Odlukom odobravalu isplatu troškova dnevnica i upotrebe sopstvenog vozila.
- **Subjekt revizije treba da troškove službenih putovanja obračunava i isplaćuje na osnovu putnih naloga koji sadrže sve potrebne elemente, a u skladu sa Uredbom o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru, kao jedinom važećem propisu koji reguliše oblast.**
 - **Preporučuje se subjektu revizije da obezbijedi da putne naloge ne potpisuje isto lice u ulozi nalogodavca i podnosioca putnog naloga.**
8. Uvidom u prezentirane ugovore o zakupu poslovnih prostora, utvrđeno je da isti ne sadrže pravni osnov na osnovu kojeg su zaključeni sa zakupodavcima.
- **Preporučuje se subjektu revizije da ugovore o zakupu poslovnih prostora zaključuje sa zakupodavcima na način utvrđen odredbama Zakona o obligacionim odnosima.**
9. Uvidom u Izvještaj o prikupljenim i utrošenim sredstvima iz javnih i privatnih izvora u izbornoj kampanji za lokalne izbore u Budvi, utvrđeno je da je Partija iskazala troškove izborne kampanje u manjem iznosu za 3.973,80€ u odnosu na iste evidentirane u poslovnim knjigama, što ukazuje na neusaglašenost podataka.
- **Subjekt revizije treba da vrši usaglašavanje podataka iskazanih u Izvještajima koje dostavlja Agenciji za sprječavanje korupcije sa podacima evidentiranim u poslovnim knjigama.**
10. Revizijom je utvrđeno da Godišnji konsolidovani finansijski izvještaj Partije za 2020. godinu ne sadrži poseban izvještaj o načinu i namjeni utroška sredstava ženske organizacije, kako je to utvrđeno članom 14 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja. Partija je tokom postupka vršenja revizije prezentirala posebne Bilans stanja i Bilans uspjeha, sa pratećom dokumentacijom, koji se odnose na finansiranje rada ženske organizacije, a čiji podaci su sadržani u Godišnji konsolidovani finansijski izvještaj Partije za 2020. godinu.

Preporuka drugom državnom organu¹

- **Ministarstvo finansija i socijalnog staranja treba da podzakonskim aktom² utvrdi formu posebnog izvještaja o načinu i namjeni utroška sredstava ženske organizacije političkog subjekta, u cilju jednoobraznog načina izvještavanja, shodno odredbama člana 14 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.**

Zbog izraženog negativnog mišljenja i utvrđenih nepravilnosti, nadležni Kolegijum za vršenje predmetne revizije, se saglasio da se konačni Izvještaj o finansijskoj reviziji i reviziji pravilnosti poslovanja Nove srpske demokratije za 2020. godinu, dostavi Odboru za politički sistem, pravosuđe i upravu Skupštine Crne Gore, na upoznavanje i Centralnoj banci Crne Gore, zbog date preporuke drugom državnom organu.

**Senator DRI
Rukovodilac Kolegijuma
Nikola N. Kovačević**

¹ Državna revizorska institucija je Ministarstvu finansija i socijalnog staranja dopisom broj 04-035/21-835/24 od 20.09.2021. godine ukazala na potrebu pristupanja realizaciji date preporuke, shodno članu 72 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.

² Članom 72 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, utvrđena je obaveza nadležnih organa za donošenje podzakonskih akata za sprovođenje navedenog zakona, u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu istog.

I OPŠTI PODACI

1.1. Pravni osnov

Pravni osnov za vršenje revizije sadržan je u:

- Zakonu o Državnoj revizorskoj instituciji ("Sl. list CG" br. 15/07....31/14 i 70/17);
- Zakonu o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja (Sl.list CG" br. 003/20, 038/20);
- Godišnjem planu revizije Državne revizorske institucije za 2021. godinu, DRI br. 06-035/20-292 od 17.12.2020. godine i izmjeni Godišnjeg plana revizije Državne revizorske institucije za 2021. godinu, DRI br. 06-035/21-3 od 25.01.2021. godine;
- Odluci Kolegijuma nadležnog za vršenje ove revizije br. 04-035/21-836/2 od 29.04.2021. godine.

Revizija konsolidovanog Godišnjeg finansijskog izvještaja Nove srpske demokratije izvršena je u skladu sa:

- Poslovníkom Državne revizorske institucije („Sl. list CG“ br. 03/15);
- Uputstvom o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti („Sl. list CG“ br. 07/15);
- Smjernicama o reviziji Godišnjih finansijskih izvještaja političkih subjekata;
- Smjernicama za kontrolu kvaliteta vršenja revizije;
- Međunarodnim standardima (ISSAI).

1.2. Osnovni podaci o Partiji

Nova srpska demokratija (u daljem tekstu NOVA) je osnovana 1998. godine kao Srpska narodna stranka, koja je transformisana u Novu srpsku demokratiju. U skladu sa Zakonom o političkim partijama i izbornih kampanja, organi Srpske narodne stanke i Narodne socijalističke stranke donijeli su Odluku o spajanju i ujedinjenju u Novu srpsku demokratiju, stranku sa novim pravnim subjektivitetom, koja preuzima sva prava i obaveze subjekata koji su izvršili proces spajanja. Sjedište NOVE je u Podgorici.

Nova srpska demokratija je donijela Statut kojim se utvrđuju ciljevi, određuju simboli i sjedište, prava i obaveze članova, organizaciona struktura, sticanje i raspolaganje sredstvima, donošenje stranačkih akata i prestanak rada.

Organi i radna tijela NOVE su: Skupština, Glavni odbor, Predsjednik, Predsjedništvo, Izvršni odbor, Poslanički klub, Politički savjet.

Skupština je najviši organ Nove srpske demokratije. Mandat Skupštine traje 4 (četiri) godine. Skupština usvaja poslovnik o svom radu, usvaja Program i Statut, usvaja izvještaj Glavnog odbora i dr.

Glavni odbor je organ NOVE koji između dvije skupštine utvrđuje politiku Stranke u skladu sa odlukama Skupštine, ciljevima i Programom NOVE.

Predsjednik NOVE predstavlja i zastupa Stranku u zemlji i inostranstvu, rukovodi Strankom, usklađuje i nadzire njeno funkcionisanje, saziva i

predsjedava sjednicama Glavnog odbora, saziva Skupštinu NOVE, odgovoran je za sprovođenje odluka Skupštine, Glavnog odbora i Predsjedništva i dr.

1.3. Finansiranje Partije

Nova srpska demokratija se finansira iz budžeta Crne Gore, budžeta jedinica lokalne samouprave, dobrovoljnih priloga, sponzorstva i donacija i drugih izvora u skladu sa Zakonom.

Sredstvima NOVE, uz saglasnost Predsjednika NOVE, raspolaže i o njihovom korišćenju odlučuje Izvršni odbor NOVE. Sistematizaciju radnih mjesta u administraciji NOVE utvrđuje Izvršni odbor.

1.3.1. Finansiranje iz budžetskih sredstava

Partiji su u 2020. godini za finansiranje redovnog rada i izborne kampanje opredijeljena sredstva iz budžeta CG u ukupnom iznosu od 1.156.351,00€, dok su iz budžeta lokalnih samouprava opredijeljena sredstva u ukupnom iznosu od 128.122,00€.

1.3.2. Finansiranje iz privatnih izvora

Osim iz budžetskih sredstava Partija je u 2020. godini finansirana i iz privatnih izvora u iznosu od 388.198,00€ i to: od priloga u iznosu od 366.894,00€ i ostalih prihoda u iznosu od 14.338,00€.

1.4. Vrsta revizije

Predmetna revizija ima karakter finansijske revizije i revizije pravilnosti.

1.5. Predmet revizije

Predmet revizije je Godišnji konsolidovani finansijski izvještaj Nove srpske demokratije za 2020. godinu i usklađenost poslovanja sa zakonskom regulativom.

1.6. Cilj revizije

Cilj finansijske revizije je izražavanje mišljenja da li su:

1. finansijski izvještaji u svim materijalnim aspektima pripremljeni u skladu sa okvirom finansijskog izvještavanja i da li su
2. finansijski izvještaji u svim materijalnim aspektima prezentovani na fer i objektivan način u skladu sa datim okvirom.

Cilj revizije pravilnosti je izražavanje mišljenja o tome da li su finansijske i druge radnje subjekta revizije, u svim materijalnim aspektima usklađene sa relevantnim zakonskim i drugim propisima koji su identifikovani kao kriterijumi.

1.7. Kriterijumi revizije

Kriterijumi za za finansijsku reviziju

- MRS;
- Zakon o računovodstvu ("Sl. list Crne Gore" br. 52/16);
- Pravilnik o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica ("Službeni list Crne Gore", br. 011/20);
- Pravilnik o obrascu Godišnjeg izvještaja o prihodima, imovini i rashodima političke partije ("Sl. list CG" br. 17/12).

Kriterijumi za reviziju pravilnosti

- Zakon o političkim partijama ("Sl. list Crne Gore", br. 073/10, 040/11, 059/11)
- Zakon o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja (Sl.list CG“ br. 003/20, 038/20);
- Zakon o budžetu Crne Gore za 2020. godinu (“Sl. list CG”, br.074/19, 061/20);
- Zakon o radu („Sl. list CG“, br. 049/08 ... 004/18, 074/19);
- Zakon o obligacionim odnosima („Sl. list CG“, br. 047/08, 004/11, 022/17);
- Zakon o porezu na dohodak fizičkih lica („Sl.list RCG“, br.065/01,...,004/07 i „Sl. list CG“, br.086/09,...,083/16, 067/19);
- Zakon o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje („Sl. list CG“, br.013/07,...,008/15, 022/17, 042/19);
- Uredba o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru („Sl. list CG“, br. 040/16, 028/18,108/20);
- Pravilnik o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica ("Službeni list Crne Gore", br. 011/20);
- Pravilnik o obrascu Godišnjeg izvještaja o prihodima, imovini i rashodima političke partije ("Sl. list CG" br. 17/12);
- Pravilnik o obliku, sadržini, načinu popunjavanja i dostavljanja jedinstvenog obrasca izvještaja o obračunatom i plaćenom porezu na dohodak fizičkih lica i doprinosima za obavezno socijalno osiguranje („Sl. list CG”,br.076/10,...,050/17, 015/19, 009/20);
- Statut političkog subjekta;
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistemat. radnih mjesta Partije;.
- Finansijski plan Partije za 2020. godinu;
- Program rada Partije za 2020. godinu
- Interne procedure i pravila subjekta revizije.

1.8. Metode vršenja revizije

Revizija je vršena kombinovanjem postupka dokumentarne i terenske revizije. U pripremnoj fazi revizije izvršeno je identifikovanje i procjena materijalnog rizika kroz razumijevanje subjekta revizije i njegovog okruženja uključujući i unutrašnje kontrole. Takođe je utvrđena materijalnost u fazi planiranja finansijske revizije za finansijske izvještaje kao cjelinu, odnosno procjena do kog nivoa se može tolerisati pogrešno prikazivanje podataka u finansijskim izvještajima, a da to ne utiče značajno na njihovu istitnitost i objektivnost.

Materijalnost je utvrđena u iznosu od 18.033,92€, tj. 1,00% od ukupnih rashoda Partije koji iznose 1.803.392,00€.

Državni revizor se upoznao sa pravnom regulativom, analizirao finansijske izvještaje i ostalu pribavljenu dokumentaciju subjekta revizije i na osnovu sprovedenih testova ocijenjeno funkcionisanje sistema unutrašnjih kontrola. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakona, pravila, procedura i drugih internih akata shodno utvrđenim kriterijumima.

III UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE

2.1. Sistem unutrašnjih kontrola

Partija je shodno članu 49 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja Statutom utvrdila način vršenja unutrašnje kontrole finansijskog poslovanja i odredila lice odgovorno za finansijsko poslovanje.

Statutom je utvrđeno da Nadzorna komisija obavlja poslove kontrole prihoda i rashoda NOVE, da sredstvima za rad Partije uz saglasnost Predsjednika NOVE, raspolaže i o njihovom korišćenju odlučuje Izvršni odbor NOVE, a za odgovorno lice za materijalno finansijsko poslovanje je imenovan Predsjednik Izvršnog odbora Partije.

Partija je od opštih akata donijela Statut Nove srpske demokratije, Statut Foruma žena Nove srpske demokratije, Program Nove srpske demokratije, Pravilnik o organizaciji poslova i sistematizaciji radnih mjesta, kao i Pravilnik o načinu obračuna amortizacije osnovnih sredstava (računovodstvene svrhe).

Pravilnikom o organizaciji poslova i sistematizaciji radnih mjesta Nove srpske demokratije predviđeno je da Predsjednik Izvršnog odbora NOVE rukovodi stručnom službom, saradnicima i ostalim licima koji učestvuju u realizaciji aktivnosti, odluka organa NOVE i sl.

2.1.1. Aktivnosti partijskih organa u dijelu finansijskog poslovanja za 2020. godinu

Partijski organi su, shodno svojim nadležnostima, u 2020. godini donijeli slijedeća akta: Finansijski plan i Program rada za 2020. godinu, Odluku IO NSD o usvajanju Finansijskog plana i Programa rada za 2020. godinu, Odluku GO i IO o usvajanju finansijskog izvještaja NOVE za 2020. godinu, Odluku o vršenju popisa i usvajanju Izvještaja o popisu, Odluku IO o korišćenju sredstva za potrebe funkcionisanja NOVE, po vrsti troška, shodno Finansijskom planu, Odluku o blagajničkom maksimumu, Odluku o neplaćanju članarine u 2020. godini, kao i ostale odluke vezane za materijalno finansijsko poslovanje (isplate pomoći, sponzorstva i troškova angažovanja članova NOVE u aktivnostima kao što su: raznošenje propagandnog materijala, formiranje mjesnih odbora, istraživanje javnog mnjenja, obilazak opštinskih odbora, aktivnosti jačanja učešća žena u radu NSD i dr.).

2.2. Finansijski plan

Partija je shodno članu 49 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja donijela Finansijski plan prihoda i rashoda za 2020. godinu.

Shodno Finansijskom planu, prihodi su planirani u iznosu od 1.676.500,00€ i to iz: budžeta Crne Gore u iznosu od 1.185.000,00€; budžeta lokalnih samouprava u iznosu od 126.500,00€ i po osnovu donacije i priloga u iznosu od 365.000,00€, dok su rashodi planirani u iznosu od 1.800.000,00€ i to za: troškove bruto zarada u iznosu od 30.000,00€; troškove istraživanja u iznosu od 90.000,00€; materijalne troškove za rad aktivista – anketara u iznosu od 200.000,00€; troškove za obavljene poslove po Ugovoru u iznosu od

27.000,00€; troškove hotelskih usluga u iznosu od 5.000,00€; troškove za sl. putovanja u zemlji u iznosu od 50.000,00€; troškovi za sl. putovanja u inostranstvo u iznosu od 5.000,00€; troškove za energiju, telefon i vodu u iznosu od 11.000,00€; troškove prevoza u iznosu od 120.000,00€; troškove održavanja vozila u iznosu od 5.000,00€; troškove reprezentacije u iznosu od 40.000,00€; troškove reklame i propagande u iznosu od 850.000,00€; troškove za osnovni i pomoćni materijal u iznosu od 1.000,00€; troškove amortizacije u iznosu od 20.000,00€; troškove zakupa poslovnog prostora i sala u iznosu od 140.000,00€; troškove bankarskih provizija u iznosu od 3.000,00€; troškove kamata u iznosu od 3.000,00€ i ostale troškove u iznosu od 200.000,00€.

Partija je u 2020. godini ostvarila prihode u iznosu od 1.674.130,07€ što je za 0,14% manje od planiranih, dok su rashodi ostvareni u iznosu od 1.803.391,90€, što je za 0.19% više od planiranih.

Shodno navedenom, konstatuje se da je Partija planirala rashode u većem iznosu za 124.000,00€ u odnosu na planirane prihode i ostvarila iste u većem iznosu za 129.261,83€ u odnosu na ostvarene prihode.

- **Subjekt revizije treba da realno planira rashode u odnosu na prihode koje očekuje da ostvari u finansijskoj godini.**

2.3. Program rada

Partija je shodno članu 49 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja donijela Program rada za 2020. godinu.

Partija je godišnjim Programom rada, osim osnovnih opredjeljenja djelovanja iste, između ostalog planirala i aktivnosti koje je neophodno sprovesti u 2020. godini, kao i nosioce posla i rokove za završetak istih. Aktivnosti se odnose na: aktivnu terensku kampanju u cilju pridobijanja novih članova; rad sa mladim članovima; intenzivnu terensku kampanju u cilju ispitivanja javnog mnjenja; angažovanje stručnjaka za pojedine oblasti, u cilju blagovremene realizacije neophodnih aktivnosti Stranke; uredno održavanje web stranice i naloga na ostalim društvenim mrežama; ostvarivanje kontakata i posjeta srodnim međunarodnim političkim organizacijama i sa civilnim sektorom čiji su programi kompatibilni sa ciljevima Nove srpske demokratije; obezbjeđivanje svih neophodnih finansijskih, prostornih i ostalih logističkih uslova za nesmetan rad organa i djelovanja Partije na svim nivoima.

2.4. Računovodstveni sistem

Partija je shodno članu 48 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja dužna da vodi računovodstvenu evidenciju o prihodima i rashodima po porijeklu, visini i strukturi, u skladu sa propisom Ministarstva finansija. Budući da Partija ima svojstvo pravnog lica dužna je da poslovne knjige vodi po sistemu dvojnog knjigovodstva. Računovodstvena evidencija mora biti zasnovana na vjerodostojnoj računovodstvenoj dokumentaciji.

Partija je shodno Izjavi, br.1554/21 od 13.05.2021. godine, računovodstvene evidencije u 2020. godini obezbjeđivala na obračunskoj osnovi.

Revizijom je utvrđeno da Partija vodi sledeće poslovne knjige: Glavnu knjigu i pomoćne knjige (evidenciju blagajničkog poslovanja kroz dnevnik blagajne Centrale, opštinskih odbora, analitičku evidenciju stalne imovine vanbilansno u Excel tabeli, kao i analitičku evidenciju potraživanja i obaveza).

2.5. Finansijski izvještaji

Shodno članu 48 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, politički subjekt završni račun i godišnji konsolidovani finansijski izvještaj podnosi organu uprave nadležnom za vođenje jedinstvenog registra poreskih obveznika, Državnoj revizorskoj instituciji i Agenciji, najkasnije do 31. marta tekuće za prethodnu godinu.

Partija je Godišnji konsolidovani finansijski izvještaj za 2020. godinu dostavila Državnoj revizorskoj instituciji u zakonskom roku i na propisanim obrascima i to:

- Bilans stanja - na Obrascu BS;
- Bilans uspjeha - na obrascu BU;
- Iskaz o novčanim tokovima - na obrascu-ITG (PP);
- Iskaz o promjenama neto imovine (kapitala) – na obrascu IPK (PP);
- Statistički Aneks.

Uz navedeni Izvještaj dostavljen je Godišnji izvještaj o prihodima, imovini i rashodima za 2020. godinu (Obrazac GIPR). Tokom postupka revizije prezentirani su pojedinačni izvještaji o porijeklu, visini i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava iz javnih i privatnih izvora za izborne kampanje i to za parlamentarne izbore održane dana 30.08.2020. godine (datum elektronskog podnošenja Izvještaja ASK-u 28.09.2020. godine) i za lokalne izbore za izbor odbornika u SO Budvi (datum elektronskog podnošenja 30.11.2020. godine).

Uvidom u prezentirani Izvještaj o porijeklu, visini i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava iz javnih i privatnih izvora za lokalne izbore, za izbor odbornika u SO Budva, a u vezi navoda iz Izvještaja ASK-a o sprovedenom nadzoru u toku izborne kampanje, utvrđeno je da, Koalicija “Za budućnost Budve” nije dostavila Izvještaj Agenciji za sprječavanje korupcije u skladu sa članom 50 Zakona, već je isti dostavljen naknadno, što je uslovilo pokretanje prekršajnog postupka od strane Agencije.

Partija je u postupku revizije prezentirala Izjavu odgovornog lica od 17.06.2021. godine, shodno kojoj Nova srpska demokratija u 2020. godini nije imala drugih prihoda osim onih prikazanih u poslovnim knjigama.

Revizijom je utvrđeno da Godišnji konsolidovani finansijski izvještaj Partije za 2020. godinu ne sadrži poseban Izvještaj o načinu i namjeni utroška sredstava za finansiranje rada ženske organizacije, kako je to predviđeno odredbama člana 14 stav 9 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja. U vezi sa navedenim, Partija je prezentirala Obrazloženje, br.1598-2 od 18.06.2021. godine u kojem se navodi da je ista za potrebe dostavljanja Službi Skupštine Crne Gore pripremila poseban Izvještaj o finansiranju rada ženske organizacije u formi Bilansa uspjeha, (zaveden u djelovodnim knjigama NSD pod br.1388/21 od 31.03.2021. godine).

Preporuka drugom državnom organu

- **Ministarstvo finansija i socijalnog staranja treba da podzakonskim aktom³ utvrdi formu posebnog izvještaja o načinu i namjeni utroška sredstava ženske organizacije političkog subjekta, u cilju jednoobraznog načina izvještavanja, shodno odredbama člana 14 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.**

Partija je tokom postupka vršenja revizije prezentirala posebne Bilans stanja i Bilans uspjeha, sa pratećom dokumentacijom, koji se odnose na finansiranje rada ženske organizacije, a čiji podaci su sadržani u Godišnji konsolidovani finansijski izvještaj Partije za 2020. godinu.

Shodno prezentiranim podacima, u Bilansu uspjeha su iskazani ukupni prihodi u iznosu od 29.344,00€, koji se odnose na prihode iz Budžeta Crne Gore u iznosu od 21.734,00€ i prihode iz budžeta lokalnih samouprava u iznosu od 7.610,00€, dok su ukupni rashodi iskazani u iznosu od 27.429,00€ (odnose se na troškove zarada, naknade zarada i ostale lične rashode u iznosu od 18.880,00€; troškove amortizacije u iznosu od 200,00€; ostale poslovne rashode u iznosu od 4.630,00€; finansijske rashode u iznosu od 319,00€, na ime troškova prinudne naplate preko izvoda Foruma žena, po kreditu; i ostale rashode u iznosu 3.400,00€, dok se iznos od 1.915,00€ odnosi na neutrošena sredstva na računu-Forum žena, na dan 31.12.2020. godine.

2.6. Bilans stanja

Shodno podacima prezentiranim u Bilansu stanja iskazana je vrijednost imovine (aktiva) i vrijednost izvora finansiranja sredstava (pasiva) u iznosima od po 125.829,00€.

U Aktivi Bilansa stanja iskazana je stalna imovina u iznosu od 60.049,00€ i obrtna sredstva u iznosu od 65.780,00€ i to: potraživanja u iznosu od 18.668,00€, kratkoročni finansijski plasmani u iznosu od 13.158,00€ i gotovina i gotovinski ekvivalenti u iznosu od 33.954,00€.

U Pasivi Bilansa stanja je iskazan gubitak u iznosu od 328.003,00€, dugoročne obaveze u iznosu od 23.992,00€ i kratkoročne obaveze u iznosu od 429.840,00€ (koje se odnose na: obaveze po kratkoročnom kreditu u iznosu od 33.664,00€, obaveze prema fizičkim licima u iznosu od 400,00€, obaveze prema dobavljačima u iznosu od 344.945,00€ i ostale kratkoročne obaveze u iznosu od 50.831,00€).

2.6.1. Popis i evidentiranje imovine

Subjekt revizije obezbjeđuje evidenciju osnovnih sredstava u okviru Glavne knjige i analitičku evidenciju iste vanbilansno u Excel tabeli.

Odlukom o popisu formirana je Centralna popisna komisija sa zadatkom da izvrši popis imovine, obaveza i potraživanja sa stanjem na dan 31.12.2020. godine, sačini Izvještaj o izvršenom popisu i isti dostavi organu upravljanja

³ Članom 72 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, utvrđena je obaveza nadležnih organa za donošenje podzakonskih akata za sprovođenje navedenog zakona, u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu istog.

zajedno sa popisnim listama najkasnije do 20.01.2021 godine.

Partija je izvršila popis imovine (stalne i obrtne) i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2020. godine. Komisija je sačinila Izvještaj o popisu u kojem su prezentirani podaci o imovini i obavezama sa stanjem na navedeni datum. Uz Izvještaj je priložena popisna lista osnovnih sredstava sa stanjem na dan 31.12.2020. godine i knjigovodstvena evidencija osnovnih sredstava, kao i poseban Izvještaj koji se odnosi na popis blagajne po opštinskim odborima NOVE.

Odlukom Predsjednika IO usvojen je Izvještaj o popisu imovine i obaveza (sredstava i izvora sredstava) sa stanjem na dan 31.12.2020. godine. Shodno prezentiranim podacima u poslovnim knjigama i Izvještaju o popisu, stalna imovina Partije sa stanjem na dan 31.12.2020. godine po nabavnoj vrijednosti je iznosila 157.879,75€, ispravci vrijednosti 97.830,65€ i sadašnjoj vrijednosti u iznosu od 60.049,10€.

Stalnu imovinu Partije čini kompjuterska oprema, telekomunikaciona oprema, sredstva transporta-vozila kancelarijski namještaj i ostala oprema.

Obračun amortizacije osnovnih sredstava Nove srpske demokratije vršen je proporcionalnom metodom, primjenom amortizacionih stopa koje su utvrđene na osnovu procijenjenog korisnog vijeka upotrebe sredstava, shodno internom Pravilniku o načinu obračuna amortizacije osnovnih sredstava (računovodstvene svrhe) po kategorijama sredstava.

Partija je u 2020. godini izvršila nabavku osnovnih sredstava u vrijednosti od 15.076,56€ koja se odnosi na nabavku kancelarijskog namještaja, kompjuterske opreme, telekomunikacione i ostale opreme. U prilogu dokumentacije za novonabavljenu opremu, osim faktura, fiskalnih računa i naloga blagajni da isplati sa potpisom lica koje je preuzelo gotovinu, prezentirani su i reversi (za mobilne telefone).

U Izvještaju o popisu, osim stalne imovine, prezentirani su i podaci o obrtnim sredstvima i obavezama Nove srpske demokratije sa stanjem na dan 31.12.2020. godine.

2.6.2. Potraživanja

Partija je u poslovnim knjigama iskazala potraživanja na dan 31.12.2020. godine u iznosu od 18.667,58€. Revizijom je utvrđeno da se ista odnose na potraživanja od lokalnih samouprava koja su evidentirana u shodno ovjerenim dopisima opština o neizmirenim obavezama prema NSD na dan 31.12.2020. godine i Izvodu otvorenih stavki na navedeni datum i to od opština: Kotor u iznosu od 111,65€, Herceg Novi u iznosu od 12.203,00€, Berane u iznosu od 6.261,99€ i Andrijevica u iznosu od 90,94€.

U postupku revizije prezentirani su i dopisi ovjereni od strane Glavnog grada Podgorica, Opštine Danilovgrad, Opštine Bar, Opštine Kolašin, kao i analitičke kartice opština Plužine i Mojkovac, kojim se potvrđuje da na dan 31.12.2020. godine nema neizmirenih obaveza prema Novoj srpskoj demokratiji, po navedenom osnovu.

Partija je prezentirala i akt Sekretarijata za finansije Opštine Bijelo Polje od 31.03.2021. godine, kojim potvrđeno stanje obaveza Opštine Bijelo Polje prema Novoj srpskoj demokratiji, na navedeni datum u iznosu od 5.071,58€, u vezu sa kojim nijesu evidentirani u poslovnim knjigama Partije potraživanja od Opštine Bijelo Polje, ni prihodi od nenaplaćenih potraživanja jer je Godišnji završni račun NSD već bio sačinjen sa stanjem na dan 31.03.2021. godine DRI, već su isti shodno Izjavi subjekta revizije, br.1597-1 od 17.06.2021. godine, evidentirani u 2021. godini, kao prihod iz prethodnog perioda.

2.6.3. Kratkoročni finansijski plasmani

Kratkoročni finansijski plasmani su u poslovnim knjigama iskazani u iznosu od 13.158,03€ i to: po osnovu unaprijed plaćenih troškova dobavljačima za gorivo i usluge marketinga u iznosu od 847,75€ i na ime unaprijed plaćenih ostalih troškova u iznosu od 12.310,28€ (po osnovu troškova marketinga, zakupa poslovnih prostorija, hotelskih usluga i dr.).

U strukturi datih avansa, najveći iznos se odnosi po osnovu pretplate prema dobavljaču iz izborne kampanje za troškove marketinga u iznosu od 8.000,00€, kao i po osnovu unaprijed plaćenih troškova u iznosu od 2.500,00€, po Ugovoru o zakupu poslovnog prostora u Nikšiću.

2.6.4. Novčana sredstva na žiro računima

Revizijom je utvrđeno da je Partija u 2020. godini za redovno poslovanje imala otvorena 3 žiro računa Centrale, 20 žiro računa opštinskih odbora i jedan žiro račun ženske organizacije u Partiji-Forumu žena.

Partija je za potrebe izbornih kampanja imala otvorena 2 žiro računa i to za parlamentarne izbore (Koalicija Za budućnost CG) i za potrebe lokalnih izbora u Budvi. Osim navedenih računa Partija je imala otvoren i devizni račun za potrebe izborne kampanje (parlamentarnih izbora) za plaćanje obaveza prema ino dobavljačima. Revizijom je utvrđeno da je na devizni račun izvršen prenos sredstava sa izbornog računa otvorenog za potrebe parlamentarnih izbora u iznosu od 2.264,28€ za plaćanje troškova reklame ino dobavljaču.

Pored navedenih računa Partija je imala otvorena i 2 podračuna- biznis platne kartice i to jednu za redovno poslovanje i jednu za potrebe izborne kampanje u Budvi.

Uvidom u poslovne knjige utvrđeno je da su depoziti na računima Partije na dan 01.01.2020. godine iznosili 4.776,04€, a na dan 31.12.2020. godine 29.357,78€ i to: depoziti na žiro računima Centrale 19.024,26€, na žiro računima opštinskih odbora iznos od 8.417,97€, na žiro računima Forumu žena iznos od 1.914,68€, dok su depoziti na računima izbornih računa iznosili 0,87€ (stanje na dan 31.12.2020. godine na računima otvorenim za potrebe lokalnih izbora u Budvi).

Uvidom u bančine izvode redovnih računa, izbornih računa i platnih kartica (redovne i izborne) utvrđeno je da stanje depozita evidentirano u poslovnim knjigama Partije, odgovara stanju iskazanom u izvještajima o kretanju sredstava na žiro računima poslovnih banaka (bančini izvodi) na pomenute datume uz neznatnu razliku u GK. U postupku revizije izvršen je uvid u bančine izvode žiro računa Partije i potvrđen promet na istima.

Izborni računi

Revizijom je utvrđeno da je Partija otvorila posebne žiro račune za potrebe izbornih kampanja i to žiro račun za potrebe parlamentarnih izbora - Koalicije za budućnost CG i žiro račun za potrebe lokalnih izbora u Budvi.

Uvidom u poslovne knjige i bančine izvode posebnog računa otvorenog za potrebe parlamentarnih izbora - Koalicije za budućnost CG, utvrđeno je da su na izborni račun Koalicije, iz Budžeta Crne Gore uplaćena sredstva u ukupnom iznosu od 674.465,92€ i to po osnovu 20% pripadajućih sredstava iznos od 43.051,01€ i po osnovu izbornog rezultata i osvojenih mandata iznos od 631.414,91€. Osim iz budžeta, Koaliciji su na poseban žiro račun uplaćene i donacije-prilozi fizičkih lica u ukupnom iznosu od 192.468,54€.

Osim navedenih načina finansiranja, Partija je, za potrebe izborne kampanje, sa svog redovnog računa i računa Foruma žena, na izborni račun prenijela sredstva u ukupnom iznosu od 73.000,00€, a finansirana je i prenosom sredstava na izborni račun sa računa partija konstituenata u ukupnom iznosu od 138.000,00€ (DNP-37.000,00€, PZP-21.000,00€, SNP-75.000,00€ i Radnička partija-5.000,00€).

Partija je sa navedenog računa vršila isplate troškova nastalih po osnovu izborne kampanje, dnevnice opunomoćenim predstavnicima, naknade po ugovorima o djelu, a sa istog su izvršene i prinudne naplate rate kredita koji Partija ima kod Hipotekarne banke u iznosu od 2.619,07€ i poreskih obaveza u iznosu od 17.097,41€. Takođe je utvrđeno da je Partija sa izbornog računa izvršila povraćaj na redovni račun dijela prenetih sopstvenih sredstava u iznosu od 35.145,03€. Navedeni račun je zatvoren dana 11.12.2020. godine, što je u roku propisanom članom 25 Zakona o finansiranju političkih subjekata.

Uvidom u bančine izvode izbornog računa otvorenog za potrebe lokalnih izbora u Budvi utvrđeno je da su lokalni izbori za izbor odbornika u Skupštini opštine Budva finansirani u iznosu od 36.730,88€ i to iz: sredstava budžeta lokalne samouprave u iznosu od 1.730,88€ koji se odnosi na sredstva u iznosu od 20% po potvrđenoj izbornoj listi, sredstava prenešenih sa računa za redovno poslovanje Partije u iznosu od 4.000,00€, sredstava prenešenih od strane partija konstituenata u ukupnom iznosu od 11.000,00€ (Demos 10.000,00€ i PzP 1.000,00€), priloga pravnih lica u iznosu od 4.000,00€ i priloga fizičkih lica u iznosu od 16.000,00€.

Partija je sa navedenog računa vršila isplate troškova izborne kampanje, kao i prenos sredstava na izbornu platnu karticu u iznosu od 2.000,00€ za plaćanje troškova facebooka.

Revizijom je utvrđeno da su na izbornom računu otvorenom za potrebe lokalnih izbora u Budvi, na kraju godine ostala sredstva u iznosu od 0,87€, dok je isti shodno potvrdi banke od 26.03.2021. godine, deaktiviran dana 04.03.2021. godine, što nije u skladu sa rokom za zatvaranje posebnog žiro računa, propisanim članom 25 Zakona. U vezi sa navedenim, Partija je prezentirala zahtjev za zatvaranje navedenog računa podnijet banci dana 30.11.2020. godine, što nije izvršeno od strane banke do dana 04.03.2021. godine zbog raspoloživih sredstava na računu iznosu od 0,87€.

Platne kartice

Revizijom je utvrđeno da je Partija shodno Odluci izvršila otvaranje podračuna kod Hipotekarne banke, za potrebe korišćenja platne kartice – Mastercard za plaćanje troškova oglašavanja koji se odnose na redovno poslovanje Partije. Takođe, Partija je za raspolaganje sredstvima na računu kartice ovlastila lice, da preko svog facebook naloga, sa karticom vrši plaćanja po osnovu internet oglašavanja.

Uvidom u bankarske izvode kartice, utvrđeno je da je početno stanje na računu kartice iznosilo 313,85€, da je na navedenu karticu sa redovnih računa Partije izvršen prenos sredstava u ukupnom iznosu od 5.200,00€, kao i uplata donacije od strane fizičkog lica u iznosu od 150,00€.

Revizijom je utvrđeno da su sa platne kartice izvršena plaćanja troškova marketinga u ukupnom iznosu od 4.653,99€ (facebook i google), kao i prinudna naplata rate kredita, koji je Partija podigla kod Hipotekarne banke, u iznosu od 489,65€ i troškovi provizije u iznosu od 31,08€, tako da je stanje sredstava na kraju godine na navedenoj kartici iznosilo 489,13€.

Partija je za potrebe plaćanja troškova oglašavanja koji se odnose na lokalne izbore u Budvi otvorila poseban podračun - platnu karticu. Revizijom je utvrđeno da su sa izbornog računa otvorenog za potrebe lokalnih izbora u Budvi prenijeta sredstva u iznosu od 2.000,00€, da su navedenom karticom plaćani troškovi facebooka i googla i da je Partija podnijela zahtjev banci za zatvaranje navedene platne kartice dana 30.11.2020. godine.

Žiro račun ženske organizacije

Revizijom je utvrđeno da je Partija za potrebe finansiranja redovnog rada ženskih organizacija - Foruma žena otvorila poseban žiro račun kod Hipotekarne banke. Uvidom u bančine izvode utvrđeno je da je priliv sredstava na navedenom računu iznosio 29.345,73€ (za finansiranje redovnog rada organizacije na navedeni žiro račun uplaćena su sredstva u ukupnom iznosu od 29.343,85€ (iz budžeta opština iznos od 7.609,96€ i iz budžeta državnog trezora iznos od 21.733,89€), dok se iznos od 1,88€ odnosi na priliv sa drugog računa). Sa navedenog računa izvršen je odliv sredstava u iznosu od 27.431,05€, tako da je stanje na kraju godine iznosilo 1.914,68€.

2.6.5. Blagajničko poslovanje

Revizijom je utvrđeno da je blagajničko poslovanje Partije organizovano na nivou blagajne Centrale i blagajni opštinskih odbora. Gotovina za potrebe blagajne Centrale je podizana sa računa Centrale, dok je gotovina za potrebe blagajni opštinskih odbora podizana sa žiro računa istih.

Gotovina u blagajnama na dan 01.01.2020. godine iznosila je 4.468,80€, dok je ista na dan 31.12.2020. godine iznosila 4.586,22€, što je i konstatovano u Izvještaju Centralne Komisije za popis imovine, potraživanja i obaveza.

Blagajničko poslovanje Centrale Partije

Uvidom u blagajničku dokumentaciju Centrale Partije utvrđeno je da je gotovina u blagajni na dan 01.01.2020. godine iznosila 1.527,72€, da je za potrebe blagajne sa žiro računa podignuta gotovina u iznosu od 101.230,02€ (sa računa za redovno poslovanje 87.230,02€ i sa računa Foruma žena 14.000,00€), da su iz blagajne izvršene isplate u ukupnom iznosu od 100.888,12€, tako da je krajnje stanje gotovine na dan 31.12.2020. godine iznosilo 1.869,62€.

Uvidom u blagajničku dokumentaciju, utvrđeno da se isplate iz blagajne Centrale odnose na povraćaj gotovine na žiro račun u iznosu od 4.150,00€ i isplate troškova u iznosu od 96.738,12€, koje se odnose na: troškove dnevnica u zemlji u iznosu od 95.058,00€, troškove goriva u iznosu od 187,00€, isplate naknada po ugovoru o zakupu u iznosu od 400,00€, troškove održavanja u iznosu od 281,93€, troškove reprezentacije u iznosu od 482,59€ i ostale troškove u iznosu od 328,60€.

Uvidom u poslovne knjige utvrđeno je da je Partija troškove dnevnica evidentirala na računima 535, 536 i dio na 559, iako su se odnosili na dnevnice članovima Partije za službena putovanja u zemlji isplaćenim po putnim nalogima, te je iste shodno Pravilniku o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva i druga pravna lica, trebalo evidentirati na računu 529 – Ostali lični rashodi i naknade. U vezi sa navedenim, Partija je prezentirala Odluku Izvršnog odbora od 04.01.2020. godine, kojom je odlučeno da se troškovi nastali preko putnih naloga, prikazuju u knjigovodstvu Stranke, kao troška razvrstan po vrsti troška, a ne kao trošak dnevnica, kao i Odluku Izvršnog odbora od 01.02.2021. godine, kojom je odlučeno da se u knjigovodstvu Stranke, u okviru računa 529, otvore podkonta na kojim će se evidentirati troškovi dnevnica, nastalih tokom određenih aktivnosti.

Revizijom je utvrđeno da su troškovi dnevnica u iznosu od 95.058,00€, isplaćeni shodno putnim nalogima, na ime angažovanja članova i aktivista Partije u političkim aktivnostima: obilazak opštinskih odbora (20.880,00€), obilazak mjesnih odbora (2.340,00€), aktivnosti formiranja Foruma žena (15.480,00€), istraživanja javnog mnjenja (39.690,00€), raznošenja propagandnog materijala (14.508,00€) i instruktaza (2.160,00€). Isplate navedenih troškova, osim putnim nalogima, dokumentovane su i odlukama Izvršnog odbora Partije, kojim je utvrđena obaveza koordinatora da podnosi Izvještaje Izvršnom odboru o sprovedenim terenskim aktivnostima. Dnevnice u zemlji su isplaćivane u iznosima usklađenim sa Uredbom o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru, a preuzimanje gotovine je dokumentovano potpisanim nalogima za isplatu.

Troškovi goriva isplaćeni su iz blagajne u ukupnom iznosu od 187,00€ i isti su dokumentovani fiskalnim računima.

Partija je iz blagajne Centrale izvršila isplatu po osnovu naknade zakupa fizičkom licu u iznosu od 400,00€. Ista je dokumentovana ugovorom o zakupu i potpisanim nalogima za isplate.

Troškovi isplaćeni iz blagajne u iznosu od 281,93€ odnose na troškove održavanja prostorija, a isplaćeni su shodno fiskalnim računima, fakturi dobavljača i nalogima za isplate.

Troškovi isplaćeni iz blagajne u iznosu od 482,59€ odnose se na nabavku potrošne robe u maloprodaji za reprezentativne svrhe i isti su pravdani fiskalnim računima i nalogima za isplatu.

Troškovi isplaćeni iz blagajne u iznosu od 328,60€ odnose se na troškove noćenja lica iz Partije u iznosu od 55,33€, dok se preostali iznos odnosi na kupovinu časopisa, maski, kabla i ostalog potrošnog materijala. Navedeni troškovi adekvatno su dokumentovani.

Blagajne Opštinskih odbora

Uvidom u blagajničku dokumentaciju utvrđeno je da je gotovina u blagajnama opštinskih odbora na dan 01.01.2020. godine iznosila 2.941,08€, da je za potrebe blagajni opštinskih odbora podignuta gotovina sa žiro računa opštinskih odbora u iznosu od 107.737,00€, da su iz blagajni opštinskih odbora izvršene isplate u iznosu od 107.961,48, tako da je gotovina na dan 31.12.2020. godine iznosila 2.716,60€.

Gotovinske isplate su vršene preko blagajni 15 opštinskih odbora i to: Podgorica u iznosu od 18.481,04€, Budva u iznosu od 28.782,14€, Nikšić u iznosu od 8.832,00€, Pljevlja u iznosu od 8.464,53€, Bijelo Polje u iznosu od 11.313,00€, Zeta u iznosu od 4.287,72€, Tivat u iznosu od 2.667,80€, Andrijevica u iznosu od 5.385,00€, Bar u iznosu od 6.208,00€, Berane u iznosu od 2.430,00€, Danilovgrad u iznosu od 4.475,00€, Kotor u iznosu od 2.965,25€, Mojkovac u iznosu od 1.350,00€, Plužine u iznosu od 340,00€ i Ulcinj u iznosu od 1.980,00€.

Uvidom u prezentiranu blagajničku dokumentaciju utvrđeno da su iz blagajni opštinskih odbora izvršene isplate u ukupnom iznosu od 107.961,48€ i to: po osnovu nabavke opreme u iznosu od 181,99€, isplate naknada za zakup poslovnih prostora u iznosu od 2.850,00€, troškova goriva, el. energije, vode i održavanja zgrade u iznosu od 940,17€, troškova kancelarijskog i ostalog materijala u iznosu od 135,20€, troškova reprezentacije u iznosu od 2.213,89€, troškova telekomunikacionih usluga u iznosu od 1.151,49€, troškova dnevnica u iznosu od 71.935,00€, troškova upotrebe sopstvenog vozila u službene svrhe u iznosu od 6.873,74€, troškova pomoći u iznosu od 11.595,00€ i troškova advokatskih usluga, naknada opunomoćenim predstavnicima i plaćenih kazni u iznosu od 10.010,00€. Pored navedenog iz blagajne OO Andrijevica izvršen je povraćaj sredstava na žiro račun OO u iznosu od 75,00€.

Uvidom u GK Partije utvrđeno je da je Partija troškove dnevnica i upotrebe sopstvenog vozila u službene svrhe evidentirala na računima 535, 536 i dio na 559, što je pojašnjeno u dijelu isplaćenih troškova dnevnica iz blagajne Centrale.

Revizijom je utvrđeno da su isplate po osnovu nabavke opreme u iznosu od 181,99€ izvršene iz blagajni OO Plužine i OO Zeta, po osnovu nabavke TV i kompjuterske opreme za potrebe Partije, a pravdane su fiskalnim računima, otpremnicom i nalogima za isplate.

Isplate po osnovu naknada za tri fizička lica po ugovorima o zakupu u iznosu od 2.850,00€ izvršene su za potrebe OO Nikšić u iznosu od 300,00€ (zakupnina za 1 mjesec), OO Bijelo Polje u iznosu od 2.400,00€ (mjesečna zakupnina 300,00€) i OO Zeta u iznosu od 150,00€ (zakupnina za 1 mjesec). Iste su dokumentovane ugovorima i nalogima za isplatu potpisanim od strane lica koja su preuzela novac.

Troškovi isplaćeni u iznosu od 940,17€ odnose se na troškove goriva u iznosu od 290,07€, troškove električne energije u iznosu od 323,68€, troškove vode u iznosu od 233,42€ i održavanja zgrade u iznosu od 93,00€. Navedeni troškovi su dokumentovani nalogima za isplatu, fiskalnim računima i fakturama dobavljača (na fakturama za nabavku goriva nije naznačen broj registarskih tablica), osim troškova u iznosu od 113,84€ (trošak vode, struje i održavanja zgrade), za koje nijesu prezentirani računi/fakture dobavljača, već je isplata izvršena na osnovu priloženih kreditnih naloga platioca koji potvrđuju da je izvršeno plaćanje dobavljaču (OO Podgorica).

Troškovi isplaćeni u iznosu od 135,20€ se odnose na kancelarijski i ostali materijal i isti su dokumentovani fiskalnim računima i potpisanim nalogima za isplatu.

Troškovi u iznosu od 2.213,89€ isplaćeni su iz blagajni OO Budva, Kotor, Zeta i Pljevlja po osnovu ugostiteljskih usluga i nabavke robe u maloprodaji, dokumentovani su pojedinačnim fakturama, fiskalnim računima i nalogima za isplatu.

Troškovi telekomunikacionih usluga isplaćeni u ukupnom iznosu od 1.151,49€ odnose se na troškove fiksne i mobilne telefonije, kablovske i internet konekcije i isti su dokumentovani odlukama o isplati troškova telefonskih usluga, fakturama, fiskalnim računima i nalogima za isplate.

Troškova dnevnica u zemlji isplaćeni su iz blagajni OO u iznosu od 71.935,00€, članovima i aktivistima angažovanim za potrebe istraživanja i anketiranja javnog mnjenja, obilaska mjesnih i opštinskih odbora, razgovora sa građanima, raznošenja propagandnog materijala i drugih aktivnosti vezanih za rad Partije. Revizijom je utvrđeno da su isti dokumentovani putnim nalogima i u određenim opštinskim odborima odlukama predsjednika odbora da se izvrše isplate dnevnica, a preuzimanje gotovine je dokumentovano potpisanim nalogima za isplatu.

Dnevnice su isplaćivane u iznosima usklađenim sa Uredbom o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru, osim dnevnica u OO Danilovgrad, koje su isplaćivane u pojedinačnim iznosima po 20,00€, a za koje je predsjednik OO donosio odluke kojim iste odobrava.

Takođe je utvrđeno da nijesu sačinjavani Izvještaji sa službenog puta kako je to predviđeno važećom Uredbom.

Uvidom u putne naloge utvrđeno je da je određeni broj putnih naloga (OO Pljevlja), isto lice (predsjednik OO) potpisalo kao nalogodavac i podnosilac naloga i Odlukom odobravalo isplatu troškova dnevnica i upotrebe sopstvenog vozila.

- **Preporučuje se subjektu revizije da obezbijedi da putne naloge ne potpisuje isto lice u ulozi nalogodavca i podnosioca putnog naloga.**

Revizijom je utvrđeno da u pojedinim putnim nalogima (OO Bijelo Polje) nije naznačen datum podnošenja putnog računa, a troškovi dnevnica u iznosu od 450,00€ isplaćeni su po putnim nalogima, koji ne sadrže mjesto putovanja. Takođe, utvrđeno je da su isplate dnevnica u OO Kotor u iznosu od 540,00€, izvršene po putnim nalogima, koje ne sadrže podatke o satnici i mjestu putovanja, već je naznačeno da će se putovanje izvršiti shodno Odluci iako ista ne sadrži navedene podatke, pa se nije moglo utvrditi da li su dnevnice pravilno obračunate.

- **Subjekt revizije treba da troškove službenih putovanja obračunava i isplaćuje na osnovu putnih naloga koji sadrže sve potrebne elemente, a u skladu sa Uredbom o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru, kao jedinom važećem propisu koji reguliše oblast.**

Revizijom je utvrđeno da su troškovi upotrebe sopstvenog vozila u službene svrhe u ukupnom iznosu od 6.873,74€, obračunati shodno Uredbi o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru i isplaćeni iz blagajni OO Podgorica, Tivat, Kotor, Zeta i Pljevlja po osnovu putnih naloga za službeni put u zemlji za partijske potrebe, kao i da su dodatno dokumentovani pojedinačnim odlukama predsjednika odbora o odobravanju isplata i fiskalnim računima za gorivo.

Troškovi isplaćeni iz blagajni OO u iznosu od 11.595,00€, odnose se na pomoći fizičkim licima u iznosu od 10.295,00€, donacije/pomoći organizacijama u iznosu od 1.250,00€ i na čestitku za 8. mart u iznosu od 50,00€. Revizijom je utvrđeno da su pomoći isplaćene za 27 fizičkih lica zbog teškog materijalnog stanja u kojem su se lica zadesila usled krize izazvane korona virusom i za liječenje i to preko blagajni: OO Bijelo Polje u iznosu od 2.595,00€ (za 11 lica), OO Danilovgrad u iznosu od 500,00€ (za 1 lice - isplata pomoći 2 puta istom licu), OO Podgorica u iznosu od 7.000,00€ (za 14 lica) i OO Pljevlja u iznosu od 200,00€ (za 1 lice). Pomoći su isplaćene u iznosima od 100,00€ do 600,00€ i iste su dokumentovane zahtjevima lica za pomoć i odlukama predsjednika odbora, kao i nalogima za isplatu koji su potpisani od strane lica koja su preuzela gotovinu.

Troškovi u iznosu od 1.250,00€ isplaćeni su iz blagajne OO Pljevlja na ime donacije/pomoći za izgradnju Parohijskog doma pri Hramu SV Georgija na Gukama (1.000,00€) i pomoći humanitarnoj organizaciji Sveti Sava u iznosu od 250,00€ i isti su dokumentovani zahtjevima za donacijama, odlukama o odobravanju pomoći i potpisanim nalogima za isplate.

Troškovi u iznosu od 50,00€ isplaćeni su iz blagajne OO Pljevlja na ime poklona povodom 8. marta, a na osnovu Odluke predsjednika OO i potpisanog naloga za isplatu.

Revizijom je utvrđeno da su troškovi u iznosu od 10.010,00€ isplaćeni gotovinski iz blagajne OO Budva po osnovu troškova advokatskih usluga u iznosu od 3.000,00€, pomoći članovima OO u plaćanju kazni u iznosu od 6.170,00€ i po osnovu plaćanja naknada opunomoćenim predstavnicima u iznosu od 840,00€. Za navedene isplate predsjednik OO donio je Odluku od 14.12.2020. godine da se iste izvrše iz blagajne.

Troškovi advokatskih usluga u iznosu od 3.000,00€ isplaćeni su advokatici kao angažovanom punomoćniku Partije za radnje koje se odnose na pravne savjete i pravne poslove za period od 01.06.2020 do 15.09.2020. godine. Isplata je izvršena shodno Odluci, troškovniku/ računu advokata i potpisanom nalogu za isplatu.

Troškovi na ime pomoći članovima OO u plaćanju kazni u iznosu od 6.170,00€ isplaćeni su za 18 fizičkih lica po osnovu rješenja Suda za prekršaje Budva, za plaćanje novčanih kazni izrečenih zbog različitih vrsta prekršaja na javnom mjestu u periodu maj, jun 2020. godine u opštini Budva. Isplate su izvršene fizičkim licima u iznosima od 30,00€ do 1.200,00€ zavisno od visine dosuđene kazne, a po osnovu navedenih rješenja i naloga o isplati potpisanih od strane lica koja su preuzela novac.

Troškovi u iznosu od 840,00€ isplaćeni su iz blagajne OO Budva opunomoćenim predstavnicima po osnovu Odluke predsjednika OO, uz koju je prezentiran spisak sa potpisima 42 lica kojim su isplaćene naknade u iznosima po 20,00€. Revizijom je utvrđeno da su navedeni troškovi u poslovnim knjigama Partije evidentirani kao izborni troškovi za lokalne izbore u Budvi, a isti su plaćeni iz blagajne OO Budva za redovno poslovanje, što nije u skladu sa članom 24 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, kojim je propisano da, sva plaćanja troškova izborne kampanje politički subjekt vrši sa posebnog računa otvorenog za svrhe izborne kampanje.

- **Subjekt revizije treba da sva plaćanja troškova izborne kampanje vrši sa posebnog žiro računa, kako je to propisano odredbama člana 24 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.**

Iz blagajne OO Andrijevića izvršena je isplata u iznosu od 75,00€ u cilju povraćaja navedenih sredstava na žiro račun OO.

Blagajnički maksimum

Predsjednik Izvršnog odbora Partije donio je Odluku o blagajničkom maksimumu, koji je u skladu sa članom 6 Zakona o sprječavanju nelegalnog poslovanja za opštinske odbore utvrđen u iznosu od 1.000,00€, a za blagajnu Centrale Partije u iznosu od 2.000,00€.

U postupku revizije utvrđeno je da je Partija u blagajni Centrale, poštovala utvrđeni blagajnički maksimum u toku 2020. godine osim u jednom slučaju kada je iznos gotovine u blagajni na kraju dana iznosio 2.623,94€ (16.07.2020. godine).

Uvidom u dnevnik blagajni opštinskih odbora, utvrđeno je da je gotovina u blagajni OO Tivat na početku godine bila iznad utvrđenog limita blagajničkog maksimuma, dok je tokom godine prekoračen limit blagajničkog maksimuma u OO Tivat 2 puta (1.047,00€, 1.337,00€), OO Pljevlja 3 puta (1.253,17€, 1.085,17€, 1.078,17€) i OO Podgorica 1 put (1.227,49€), što nije u skladu sa Zakonom i Odlukom nadležnog organa Partije o utvrđenim limitima blagajničkog maksimuma.

- **Subjekt revizije je dužan da poštuje blagajnički maksimum utvrđen odredbama člana 6 Zakona o sprječavanju nelegalnog poslovanja i Odlukom nadležnog organa Partije.**

2.6.6. Obaveze

Partija je u poslovnim knjigama iskazala obaveze sa stanjem na dan 31.12.2020. godine u iznosu od 453.831,40€ (dugoročne obaveze u iznosu od 23.992,31€ i kratkoročne obaveze u iznosu od 429.839,09€).

Dugoročne obaveze u iznosu od 23.992,31€ se odnose na obaveze po Reprogramu poreskog duga.

Partiji je odobren Reprogram poreskog potraživanja u iznosu osnovnog duga od 84.182,94€ (Rješenje br. 03/1-5482/1-17 od 12.04.2017. godine), sa rokom otplate od 60 mjeseci. Revizijom je utvrđeno da je subjekt revizije redovno izmirivao obaveze po ovom osnovu i to za svih 12 mjeseci 2020. godine u iznosima mjesečnih rata od po 1.262,74€, što ukupno predstavlja iznos od 15.152,88€, tako da su ukupne obaveze Partije po Reprogramu poreskog duga na dan 31.12.2020. godine evidentirane u poslovnim knjigama u iznosu od 23.992,31€.

Kratkoročne obaveze u iznosu od 429.839,09€ se odnose na obaveze po kratkoročnom kreditu u iznosu od 33.664,00€, obaveze prema fizičkim licima (opunomoćeni predstavnici OIK-parlamentarni izbori) u iznosu od 400,00€, obaveze prema dobavljačima u iznosu od 344.944,54€ i ostale kratkoročne obaveze u iznosu od 50.830,55€.

Obaveze u iznosu od 33.664,00€ se odnose na obaveze po kreditu shodno Ugovoru zaključenom dana 26.08.2020. godine sa Hipotekarnom bankom, za odobreni kredit u iznosu od 50.000,00€, čija je namjena održavanje likvidnosti uz period otplate od 12 mjeseci.

Revizijom je utvrđeno da je po osnovu navedenog kredita u 2020. godini ukupno izmireno 16.336,00€, od čega se iznos od 2.619,07€ odnosi na prinudnu naplatu dijela rate kredita od strane Banke sa izbornog računa "Za Budućnost Crne Gore", zbog neblagovremenog izmirenja obaveza po osnovu Ugovora o kreditu od strane Partije, iako je odredbom člana 17 stav 5 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja utvrđeno da sredstva na posebnom računu za finansiranje izborne kampanje ne mogu biti predmet izvršenja u skladu sa zakonom kojim se uređuje postupak izvršenja i obezbjeđenja, osim za naplatu troškova izborne kampanje.

Takođe, revizijom je utvrđeno da je sa izbornog računa Partije "Za Budućnost Crne Gore", izvršena prinudna naplata redovnih poreskih obaveza Partije u iznosu od 17.097,41€.

Preporuka drugom državnom organu

- **Centralna banka Crne Gore, shodno odredbi člana 17 stav 5 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja ne treba da sprovodi prinudnu naplatu sa posebnog računa za finansiranje izborne kampanje, s obzirom da sredstva sa posebnog računa za finansiranje izborne kampanje ne mogu biti predmet izvršenja u skladu sa zakonom kojim se uređuje postupak izvršenja i obezbjeđenja, osim za naplatu troškova izborne kampanje.**

Obaveze evidentirane u Glavnoj knjizi u iznosu od 344.944,54€ odnose se na obaveze prema dobavljačima sa stanjem na dan 31.12.2020. godine. Iste se odnose na obaveze prema dobavljačima iz redovnog poslovanja u ukupnom iznosu od 133.136,86€, dok se na obaveze prema dobavljačima po osnovu izborne kampanje odnosi iznos od 211.807,68€.

Neizmirene obaveze prema dobavljačima se najvećim dijelom odnose na obaveze za marketing usluge, nabavku opreme (po početnom stanju), telefonske usluge, poštanske usluge, zakup bilbord površina i sl.. U postupku revizije su prezentirani IOS-i (poštanske usluge i oprema) i analitičke kartice dobavljača, kao i fakture dobavljača za 12/2020. godine, za električnu energiju, za mobilnu i fiksnu telefoniju, komunalne usluge, hotelske usluge, advokatske usluge, kao potvrda salda na dan 31.12.2020. godine.

Revizijom je utvrđeno da su obaveze prema dobavljačima iz izborne kampanje umanjene za pretplatu u iznosu od 8.000,00€ prema dobavljaču za usluge marketinga, nakon preuzetih obaveza od konstituenata Koalicije "Zajedno za budućnost Crne Gore", shodno Protokolu.

Shodno navedenom, konstatuje se da je Partija u poslovnim knjigama evidentirala neizmirene obaveze po osnovu izborne kampanje za parlamentarne izbore i lokalne izbore u Budvi sa stanjem na dan 31.12.2020. godine u ukupnom iznosu od 211.807,68€.

- **Subjekt revizije je dužan da sva plaćanja troškova izborne kampanje vrši sa posebnog žiro računa do zatvaranja istog, shodno odredbama člana 24 stav 3 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja i ne može iskazivati neizmirene obaveze po ovom osnovu.**

Ostale kratkoročne obaveze u iznosu od 50.830,55€ odnose se na obaveze za neizmirene neto zarade u iznosu od 2.809,65€ i neizmirene neto naknade po ugovorima o zakupu u iznosu od 3.315,30€ i tekuće poreske obaveze (uključujući i dio obaveza po početnom stanju) za porez i doprinose i prirez porezu na zarade i ugovorene naknade u iznosu od 44.705,60€ (od kojih se na 2020. godinu odnosi iznos od 12.800,00€).

Revizijom je utvrđeno da, Partija tokom 2020. godine prilikom isplate neto zarada i ugovorenih naknada, većim dijelom nije izmirivala tekuće poreske obaveze, koje su za 2020. godinu obračunate u iznosu od 12.800,79€ (dok ukupno neizmirene obaveze po ovom osnovu iznose 44.705,60€), što nije u skladu sa odredbama člana 46 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica, kojim je propisano da se porez na lična primanja obračunava, obustavlja i uplaćuje prilikom svake isplate primanja prema propisima koji važe na dan isplate, ni odredbama člana 12 Zakona o reprogramu poreskog potraživanja, kojim je utvrđeno da je poreski obveznik dužan da redovno plaća mjesečne rate, na uplatne račune shodno Naredbi o uplati javnih prihoda i da u periodu na koji je odobren Reprogram poreskog potraživanja, redovno izmiruje tekuće obaveze, po osnovu javnih prihoda. Iz navedenog proizilazi da, subjekt revizije nije postupio saglasno članu 12 Zakona o reprogramu poreskog potraživanja,

s obzirom da u periodu na koji je odobren Reprogram poreskog duga (u revidiranoj 2020. godini) nije redovno izmirivao tekuće poreske obaveze.

- **Subjekt revizije je dužan da vrši obračun i uplatu poreza na isplaćena lična primanja fizičkim licima shodno odredbama člana 46 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica i da redovno izmiruje tekuće poreske obaveze saglasno članu 12 Zakona o reprogramu poreskog potraživanja, kao i obaveze po osnovu Ugovora o kreditu.**

2.7. Bilans uspjeha

Shodno podacima prezentiranim u konsolidovanom Bilansu uspjeha, ukupno ostvareni prihodi Partije u 2020. godini iskazani su u iznosu od 1.674.130,00€, rashodi u iznosu 1.803.392,00€ i finansijski rezultat (gubitak) u iznosu od 129.262,00€.

2.7.1. Prihodi

Partija je u 2020. godini ostvarila ukupne prihode (za redovno poslovanje i izborne kampanje) u iznosu od 1.674.130,07€.

Shodno podacima sadržanim u Godišnjem izvještaju o prihodima, imovini i rashodima Partije za period 01.01.-31.12.2020. godine, dio navedenih prihoda u iznosu od 1.061.451,23€ odnosi se na prihode za finansiranje izbornih kampanja, dok se ostali prihodi odnose na prihode za redovan rad.

U nastavku je dat tabelarni pregled ostvarenih prihoda u 2019. i 2020. godini po strukturi

Redni broj	Vrsta prihoda	Ukupni prihodi u 2020 godini	% učešća	Ukupni prihodi u 2019 godini	% učešća
1	Prihodi iz budžeta Crne Gore	1.156.351,15	69,07%	440.399,78	76,22%
2	Prihodi iz budžeta lokalnih samouprava	128.122,24	7,65%	108.637,69	18,80%
3	Prihodi od priloga	366.893,70	21,92%	1.376,41	0,24%
4	Prihodi od naplate štete	1.458,74	0,09%	0,00	0,00%
5	Ostali prihodi	21.304,24	1,27%	27.379,01	4,74%
	UKUPNO	1.674.130,07	100,00%	577.792,89	100,00%

Shodno Izjavi ovlašćenog lica (br.1597/21 od 17.06.2021. godine), Partija u 2020. godini nije ostvarila druge prihoda, osim prihoda iskazanih u poslovnim knjigama.

Prihodi iz budžeta CG

Prihodi iz Budžeta Crne Gore evidentirani u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 1.156.351,15€, odnose se na prihode za finansiranje redovnog rada Partije u iznosu 481.885,23€ i prihode za finansiranje parlamentarnih izbora održanih dana 30.08.2020. godine u iznosu od 674.465,92€.

Prihodi iz Budžeta u iznosu od 481.885,23€ odnose se na prihode za finansiranje redovnog rada Partije u iznosu od 447.040,00€ (iznos od 21.733,89€ odnosi na prihode za finansiranje redovnog rada ženskih organizacija) i prihode za finansiranje rada poslaničkog kluba u iznosu od 34.845,23€.

Prihodi za redovno poslovanje Partije ostvareni su shodno Zakonu o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, od kojih je iznos od 376.563,01€ uplaćen na žiro račun Partije, a iznos od 48.743,10€ preusmjeren za izmirivanje kreditnih obaveza, shodno Ugovoru o kreditu, br.800-1379/2, od 07.05.2018. godine i Ugovoru o cesiji, br.800-13797/7 od 07.05.2018. godine, shodno kojem se mjesečni iznos od 5.415,90€ od pripadajućih prihoda Nove srpske demokratije upućuje za izmirivanje kredita. Uvidom u raspoloživu dokumentaciju, utvrđeno je da je Koaliciji “Za budućnost Crne Gore” za finansiranje parlamentarnih izbora iz javnih izvora pripalo 674.465,92€, od čega je 20% raspodijeljeno u iznosu od 43.051,01€, dok je po osnovu izbornog rezultata raspodijeljen iznos od 631.414,91€.

Prihodi iz budžeta jedinica lokalne samouprave

Prihodi iz budžeta lokalnih samouprava evidentirani su u poslovnim knjigama u iznosu od 128.122,24€, od kojeg se iznos od 105.830,63€ odnosi na prihode za finansiranje redovnog rada Partije, dok se iznos od 22.291,61€ odnosi na prihode za finansiranje izborne kampanje.

Prihodi za redovno poslovanje iz budžeta jedinica lokalnih samouprava u iznosu od 98.220,67€, odnose se na prihode uplaćene na žiro račune opštinskih odbora u iznosu od 54.599,89€ i to od sledećih opština: Bar u iznosu od 6.183,10€, Budva u iznosu od 10.147,77€, Kotor u iznosu od 15.153,15€, Herceg Novi u iznosu od 800,00€, Berane u iznosu od 3.578,28€, Kolašin u iznosu od 1.848,31€, Mojkovac u iznosu od 1.012,32€, Pljevlja u iznosu od 8.565,37€, Danilovgrad u iznosu od 4.071,56€ i Andrijevića u iznosu od 3.240,03€, dok se dio uplaćenih sredstava po osnovu osvojenih odborničkih mandata za redovno poslovanje opštinskih odbora na žiro račune Centrale Partije u iznosu od 43.620,78€, odnosi na uplate Glavnog grada u iznosu od 12.506,55€, Budva u iznosu od 9.020,25€, Bijelo Polje u iznosu od 4.013,98€, Plužine u iznosu od 3.333,48€, Šavnik u iznosu od 2.240,00€ i GO Golubovci u iznosu od 12.506,52€.

Osim navedenih prihoda, subjekt revizije je po osnovu redovnog finansiranja ženskih organizacija NSD, za 2020. godinu iz budžeta lokalne samouprave, uplatom na posebni račun otvoren za navedene namjene, ostvario prihode u iznosu od 7.609,96€ i to od sledećih opština: Bijelo Polje u iznosu od 611,11€, Plužine u iznosu od 416,68€, Andrijevića u iznosu od 391,03€, Bar u iznosu od 1.513,10€, Danilovgrad u iznosu od 378,40€, Kolašin u iznosu od 146,99€, Mojkovac u iznosu od 452,98€, Pljevlja u iznosu od 1.238,85€, Plužine u iznosu od 378,80€, Glavnog grada u iznosu od 2.147,62€ i GO Golubovci u iznosu od 313,20€.

Prihodi za finansiranje izborne kampanje u iznosu od 22.291,61€ odnose se na prihode za finansiranje izborne kampanje za lokalne izbore u Budvi, održane dana 30.08.2020. godine. Revizijom je utvrđeno da je Koaliciji “Za budućnost Budve”, na lokalnim izborima, za izbor odbornika u SO Budva, iz javnih izvora ukupno opredijeljeno sredstava u iznosu od 22.291,61€ i to: po osnovu 20% sredstava po potvrđenoj izbornoj listi u iznosu od 1.730,88€ (uplatom na posebni račun za izbornu kampanju dana 14.10.2020. godine) i po osnovu izbornog rezultata (80%) u iznosu od 20.560,73€ uplatom sa Glavnog računa Trezora Opštine Budva na redovni račun OO NSD Budva,

dana 17.12.2020. godine, (posebni račun je deaktiviran 04.03.2021. godine, iako je zahtjev za zatvaranje istog podnešen 30.11.2020. godine).

Prihodi od priloga

Partija je u poslovnim knjigama evidentirala prihode od priloga u iznosu od 366.893,70€ (od čega se na prihode za redovno poslovanje odnosi iznos od 2.200,00€, a na prihode za finansiranje izbornih kampanja iznos od 364.693,70€).

Prihodi za redovan rad Partije odnose se na uplate priloga na žiro račun OO NSD Budva od strane fizičkog lica u iznosu od 2.000,00€ i od strane pravnog lica u iznosu od 200,00€ shodno Odluci o donaciji.

Prihodi od priloga za finansiranje izbornih kampanja u iznosu od 364.693,70€, odnose se na prihode po osnovu priloga pravnog lica u iznosu od 4.000,00€ shodno odlukama o donaciji davaoca priloga (lokalni izbori u SO Budva), prihode od priloga fizičkih lica u iznosu od 211.693,70€ (195.693,70€ -parlamentarni izbori i 16.000,00€-lokalni izbori u Budvi) i po osnovu prihoda od koalicioničkih članica u iznosu od 149.000,00€.

Lokalni izbori za izbor odbornika u SO Budva finansirani su iz sredstava po osnovu uplate priloga osam fizičkih lica u ukupnom iznosu od 16.000,00€ (2.000,00€ po licu), što je u skladu sa Zakonom.

Koalicija "Za Budućnost Crne Gore" je za parlamentarne izbore, održane dana 30.08.2020. godine, od priloga fizičkih lica ukupno prikupila 195.693,70€ i to: po osnovu uplate novčanih priloga od strane 55 lica, u rasponu pojedinačnih uplata od 997,51€ do 5.000,00€ i po osnovu nenovčanog priloga od strane jednog fizičkog lica u iznosu od 3.225,16€. U prilogu dokumentacije vezano za prihode od nenovčanog priloga fizičkog lica prezentirana je Odluka predsjednika IO NSD o prihvatanju nenovčane donacije za potrebe izborne kampanje i izvještaji Facebook-a i Googla, za period od 01.08-31.08.2020. godine, u navedenom iznosu (usluga je plaćena sa kartice fizičkog lica koje je doniralo nenovčani prilog, u visini tržišne vrijednosti navedene usluge - troškovi oglašavanja preko društvenih mreža). Uplate priloga po navedenom osnovu vršene su u periodu trajanja izborne kampanje.

Revizijom je utvrđeno da je politički subjekat ispoštovao limit propisan članom 23 stav 2 Zakona da visina sredstava iz privatnih izvora ne može preći iznos sredstava koja mu pripadaju u smislu člana 20 stav 2 Zakona, koji je za parlamentarne izbore iznosio 1.291.530,30€, kao i da prilozi nijesu prešli dozvoljeni limit od 5.000,00€ koje fizičko lice može uplatiti političkom subjektu za finansiranje izborne kampanje.

Parlamentarni izbori i lokalni izbori u SO Budva, finansirani su i iz prihoda od koalicioničkih članica u ukupnom iznosu od 149.000,00€ i to: parlamentarni izbori u iznosu od 138.000,00€ (DNP 37.000,00€, PzP 21.000,00€, Radnička partija 5.000,00€ i SNP 75.000,00€) i lokalni izbori u Budvi u iznosu od 11.000,00€ (Demos 10.000,00€ i PzP 1.000,00€). Navedene uplate vršene su shodno odlukama o prenosu sredstava sa redovnog na poseban žiro račun za finansiranje troškova izborne kampanje za parlamentarne, odnosno lokalne izbore.

Prihodi od naplate štete

Prihodi u iznosu od 1.458,74€ odnose se na prihode evidentirane u poslovnim knjigama po osnovu priliva sredstava od Lovćen osiguranja na ime naknade štete po osnovu saobraćajne nezgode. Isti su adekvatno dokumentovani.

Ostali prihodi

Prihodi evidentirani u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 21.304,24€ odnose se na: prihode po osnovu evidentiranih, a nenaplaćenih potraživanja od opština u iznosu od 18.667,58€ (Kotor u iznosu od 111,65€, Herceg Novi u iznosu od 12.203,00€, Berane u iznosu od 6.261,99€ i Andrijevića u iznosu od 90,94€), prihode po savršenju obaveza u iznosu od 803,10€ (po savršenju sa koalicionim partnerom SNP u iznosu od 617,10€ u skladu sa Sporazumom, kao i po osnovu povraćaja više naplaćenih sredstava u 2019. godini, po osnovu tekućeg održavanja poslovnog prostora, koji koristi OO NSD Podgorica, u iznosu od 186,00€) i prihode u iznosu od 1.833,56€ (evidentirane u poslovnim knjigama po savršenju obaveza sa dobavljačima shodno karticama dobavljača).

2.7.2. Troškovi

Partija je u 2020. godini ostvarila troškove (za redovno poslovanje i izborne kampanje) u iznosu od 1.803.391,90€.

U nastavku je dat uporedni tabelarni pregled troškova u 2019. i 2020. godini

Redni broj	konta na 3 cifre	Opis troškova	Ukupni troškovi u 2020	% Učešća	Ukupni troškovi u 2019	% Učešća
1	512	Troškovi režijskog i kancelarijskog materijala	274.61	0.02%	1,073.95	0.20%
2	513	Troškovi goriva i električne energije	10,659.56	0.59%	12,085.86	2.23%
3	520 i 521	Troškovi bruto zarada i doprinosa na teret poslodavca	27,160.44	1.51%	27,553.57	5.09%
4	522	Troškovi za naknade po osnovu ugovora o djelu	27,754.82	1.54%	71,610.00	13.23%
5	531	Troškovi usluga prevoza, mobilnih telefona i PTTa	116,544.90	6.46%	27,909.33	5.16%
6	532	Troškovi usluga održavanja	4,327.37	0.24%	6,341.41	1.17%
7	533	Troškovi zakupa	142,815.34	7.92%	18,915.50	3.49%
8	535	Troškovi reklame, propagande	852,557.01	47.28%	34,723.90	6.42%
9	536	Troškovi istraživanja	91,816.09	5.09%	50,971.43	9.42%
10	539	Troškovi komunalnih usluga i dr.	228,384.37	12.66%	3,035.82	0.56%
11	540	Troškovi amortizacije	18,417.69	1.02%	32,961.42	6.09%
12	550	Troškovi javnih izvršitelja	38.34	0.00%	1,686.12	0.31%
13	551	Troškovi reprezentacije	39,521.73	2.19%	9,840.17	1.82%
14	552	Troškovi osiguranja	0.00	0.00%	38.17	0.01%
15	553	Troškovi platnog prometa	3,137.12	0.17%	1,978.90	0.37%
16	555	Troškovi za novčane kazne	0.00	0.00%	624.17	0.12%
17	559	Ostali nematerijalni troškovi	223,124.61	12.37%	208,694.01	38.56%
18	562	Rashodi kamata	2,520.06	0.14%	4,927.79	0.91%
19	571	Troškovi po osnovu rashodovane opreme	0.00	0.00%	22,507.36	4.16%
20	576	Troškovi za otpis potraživanja	4,603.34	0.26%	0.00	0.00%
21	592	Troškovi iz prethodnog perioda	9,734.50	0.54%	3,775.41	0.70%
UKUPNO			1,803,391.90	100.00%	541,254.29	100.00%

Shodno podacima evidentiranim u Glavnoj knjizi Partije, dio navedenih rashoda u iznosu od 1.273.430,79€ odnosi se na rashode izborne kampanje (parlamentarni izbori u iznosu od 1.226.375,80€, lokalni izbori u Budvi 46.054,99€ i lokalni izbori u Kotoru 1.000,00€), dok se ostali rashodi odnose na rashode za redovan rad.

Troškovi režijskog i kancelarijskog materijala (račun 512)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 274,61€, odnose se na troškove režijskog i kancelarijskog materijala. Dio navedenih troškova u iznosu od 25,91€ plaćen je gotovinski iz blagajne.

Navedeni troškovi su dokumentovani fakturama i fiskalnim računima dobavljača za nabavku tonera, fascikli, djelovodnika i sl.

Troškovi električne energije, goriva i vode (račun 513)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 10.659,56€ odnose se na troškove električne energije u iznosu od 6.160,18€, troškove goriva u iznosu od 4.051,76€ i troškove vode u iznosu od 447,62€. Isti se odnose na redovno poslovanje Partije. Dio navedenih troškova u iznosu od 1.022,69€ je plaćen gotovinski iz blagajne i detaljnije je pojašnjen u dijelu Izvještaja koji se odnosi na blagajničko poslovanje.

Troškovi električne energije se odnose na troškove Centrale Partije u iznosu od 3.836,48€ i troškove opštinskih odbora u iznosu od 2.323,70€. Navedeni troškovi su dokumentovani fakturama i pratećom dokumentacijom, dok troškovi električne energije (OO NSD Budva) u iznosu od 67,94€ nijesu dokumentovani. Subjekt revizije je uz Izjašnjenje na Preliminarni izvještaj dostavio fakturu za pravdanje troškova električne energije u iznosu od 67,94€. Troškovi goriva su dokumentovani fakturama i fiskalnim računima, a kod OO NSD Kotor i Odlukom predsjednika OO NSD Kotor, kojom se odobravaju troškovi goriva na mjesečnom nivou od 300,00€.

Troškovi vode su dokumentovani računima i Odlukom predsjednika OO NSD Kotor o obavezi plaćanja računa za vodu, shodno Ugovoru o zakupu

Zapošljavanje i zarade

Izvršni odbor Partije je na sjednici 01.06.2020. godine, donio novi Pravilnik o organizaciji poslova i sistematizaciji radnih mjesta. Istim je utvrđeno da se na osnovu odluke Izvršnog odbora, za obavljanje vanrednih poslova, mogu angažovati izvršioci po ugovoru o djelu, shodno odredbama Zakona o obligacionim odnosima.

Revizijom je utvrđeno da Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji Partije nijesu normirani uslovi potrebni za obavljanje poslova radnog mjesta (vrsta i stepen stručne spreme, odnosno nivo obrazovanja i zanimanja kao ni radno iskustvo), već je navedeno da je za obavljanje poslova sistematizovanih radnih mjesta neophodna određena stručna sprema, što nije u skladu sa odredbama Zakona o radu. Subjekt revizije je uz Izjašnjenje na Preliminarni izvještaj dostavio priloge Pravilnika o organizaciji poslova i sistematizaciji radnih mjesta, kojim su normirani uslovi potrebni za obavljanje poslova radnih mjesta utvrđenih Pravilnikom, te je na taj način isti usklađen sa odredbama Zakona o radu.

Partija je u 2020. godini zaključila ugovore o radu na neodređeno vrijeme sa dva (2) lica (predsjednik NSD-rukovodilac organa, Presjedništva i GO stranke i tehnički sekretar), na sistematizovanim radnim mjestima.

U postupku revizije je utvrđeno da Partija nije vršila oglašavanje slobodnog radnog mjesta prilikom zapošljavanja tehničkog sekretara, što nije u skladu sa članom 25 Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti.

- **Subjekt revizije prilikom zapošljavanja je dužan da Zavodu za zapošljavanje prijavi slobodna radna mjesta radi praćenja ponude i tražnje na tržištu rada, kako je to utvrđeno odredbama člana 25 Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti.**

Partija je u 2020. godini isplaćivala zarade za pet (5) zaposlenih lica. Revizijom je utvrđeno da su isplate zarada zaposlenih vršene na osnovu ugovora o radu koji su usklađeni sa opštim propisima o radu. Istim je utvrđena i visina neto zarada.

Troškovi zarada i poreskih obaveza na zarade i ugovorene naknade (računi 520, 521)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 27.160,44€ odnose se na neto zarade u iznosu od 14.359,65€, poreze i doprinose na zarade i ugovorene naknade (ugovore o djelu i ugovore o zakupu) u iznosu od 11.882,92€, prizrez na porez na zarade i naknade u iznosu od 799,61€ i ostale doprinose (Privrednoj komori i Sindikatu) u iznosu od 118,26€.

Revizijom je utvrđeno da su troškovi neto zarada evidentirani po osnovu zarada obračunatih za 5 zaposlenih lica, od kojih nijesu plaćeni troškovi u iznosu od 2,809,65€ (uglavnom se odnose na troškove neto zarada lica zaposlenog u junu mjesecu 2020. godine).

Takođe je utvrđeno da Partija nije izvršila plaćanje troškova poreskih obaveza na zarade i ugovorene naknade u ukupnom iznosu od 12.800,79€ (uračunat i prizrez 118,26€), što nije u skladu sa odredbama člana 46 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica i odredbama člana 12 Zakona o reprogramu poreskog potraživanja.

Partija je u 2020. godini redovno plaćala mjesečne rate po Reprogramu poreskog potraživanja odobrenom 2017. godine, ali nije shodno članu 12 Zakona o reprogramu poreskog potraživanja redovno izmirivala tekuće obaveze, po osnovu javnih prihoda. Shodno navedenom, konstatuje se da subjekt revizije nije postupio po preporuci DRI datoj u Izvještaju o reviziji za 2019. godinu.

Revizijom je utvrđeno da subjekt revizije nije sačinjavao i nadležnom organu podnosio IOPPD obrasce shodno članu 5 Pravilnika o obliku, sadržini, načinu popunjavanja i dostavljanja jedinstvenog obrasca izvještaja o obračunatom i plaćenom porezu na dohodak fizičkih lica i doprinosima za obavezno socijalno osiguranje.

- **Subjekt revizije treba da obračun poreza i doprinosa podnosi nadležnom poreskom organu na Obrascu IOPPD, do 15-og u mjesecu za prethodni obračunski period (mjesec), shodno članu 5 važećeg Pravilnika.**

Troškovi naknada po ugovoru o djelu (račun 522)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 27.754,82€ odnose se na isplaćene neto naknade izvršiocima angažovanim ugovorima o djelu u iznosu od 26.875,00€ i poreske obaveze u iznosu od 879,82€. Naknade su isplaćene za trideset i tri (33) izvršioca u neto iznosima od 100,00€ do 2.000,00€ po izvršiocu na mjesečnom nivou, odnosno 100,00€ do 3.000,00€ po izvršiocu za ukupan period angažovanja tokom 2020. godine, pri čemu su isti bili angažovani ili jednokratno (za konkretno izvršenje usluge) ili više puta tokom godine po nekoliko dana, a jedno lice 10 mjeseci.

Od navedenih troškova na troškove redovnog poslovanja odnosi se iznos od 20.995,00€, a na troškove izborne kampanje iznos od 6.759,82€.

Troškovi izborne kampanje odnose se na neto naknade u ukupnom iznosu od 5.880,00€ isplaćene za 10 izvršilaca u iznosima od 200,00€ do 2.000,00€ i poreske obaveze na isplaćene naknade u iznosu od 879,82€. Navedeni troškovi plaćeni su sa posebnog žiro računa otvorenog za potrebe parlamentarnih izbora i učešće Koalicije za Budućnost CG, a naknade su isplaćene izvršiocima za obavljanje poslova organizacija članova i aktivista koalicije, obilazak potencijalnih glasača, dijeljenja propagandnog materijala, ispitivanje javnog mnjenja putem anketa, obuke članova biračkog odbora, fotografisanja i snimanja događaja u periodu izborne kampanje.

Troškovi ugovorenih naknada koji se odnose na redovno poslovanje isplaćeni su po osnovu zaključivanih ugovora o djelu za obavljanje sljedećih poslova: priprema i ažuriranje stranica portala i društvenih mreža, ažuriranje i priprema tekstova za medije i društvene mreže, konsultantske usluge u klubu poslanika-priprema, izrada materijala i organizacija za istraživanje javnog mnjenja, izrada predloga Zakona o slobodi vjeroispovijesti, implementacija novih informacionih tehnologija, konsultanski poslovi u dijelu grupe ekonomskih pitanja-finansijskih poslova, konsultantske usluge u klubu poslanika-i prevođenje strane literature za potrebe poslaničkih klubova, sortiranje i ažuriranje podataka dobijenih putem društvenih mreža i analiza istih, poslovi tehničkog sekretara pri klubu poslanika, konsultantske usluge u klubu poslanika-analiza, priprema i ukazivanje na koruptivne i kriminalne radnje u privatizaciji EPCG i Rudnika PV, konsultantske usluge u klubu poslanika- učestvovanje u analizi pravnog okvira iz oblasti odbrane i bezbjednosti i prikupljanje informacija sa uporednim iskustvima iz drugih zemalja, istraživanje i analiza izbornog zakonodavstva u zemljama regiona, analiza, priprema i upoređivanje prakse iz okruženja radi predloga seta zakona iz izbornog zakonodavstva, sređivanje dokumentacije(finansijske i

druge), obilazak mjesnih odbora i upoznavanje sa marketing planom, usluge iz oblasti marketinga-izrada idejnog rjesenja iz oblasti enterijera.

Na navedene naknade su obračunate poreske obaveze, ali iste nijesu plaćene. Subjekt revizije je prezentirao dokaze o radno-pravnom statusu za određeni broj angažovanih lica po ugovoru o djelu.

Revizijom je utvrđeno da su po osnovu angažovanja u Partiji (ugovora o djelu), primala naknadu četiri lica koja su javni funkcioneri. Uvidom u imovinske kartone dostupne na sajtu Agencije za sprječavanje korupcije, utvrđeno je da je jedno lice prijavilo prihod, dok tri lica nijesu prijavila prihod ostvaren po ovom osnovu.

Troškovi prevoza i telefonskih usluga (račun 531)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 116.544,90€, odnose se na troškove prevoza u iznosu od 11.032,58€, troškove fiksne, mobilne telefonije i interneta u iznosu od 14.015,44€ i troškove poštanskih usluga u iznosu od 91.496,88€. Od ukupno evidentiranih troškova iznos od 21.298,02€ se odnosi na redovno poslovanje, dok se troškovi u iznosu od 95.246,88€ odnose na troškove izborne kampanje.

Revizijom je utvrđeno da se troškovi prevoza u iznosu od 11.032,58€ odnose na troškove avio-prevoza u iznosu od 3.262,08€ i troškove autobusnog prevoza u iznosu od 7.770,50€. Troškovi avio prevoza dokumentovani su fakturama dobavljača na kojima su naznačena imena lica korisnika usluga, na pojedinim nije naznačena relacija niti datumi putovanja, a uz iste nijesu prezentirani putni nalozi za službena putovanja u inostranstvo, niti pozivna pisma koja potvrđuju da se radilo o službenim putovanjima. Troškovi autobusnog prevoza dokumentovani su fakturama prevoznika, dok su pojedini troškovi prevoza osim fakturama dobavljača dokumentovani i ugovorima o prevozu. Od navedenih troškova prevoza iznos od 3.750,00€ odnosi na troškove izborne kampanje i to za potrebe parlamentarnih izbora - Koalicije Za budućnost CG.

Troškovi fiksne, mobilne telefonije i interneta u iznosu od 14.015,44€, odnose se na troškove telefonskih usluga za potrebe Centrale Partije u iznosu od 8.051,40€ i troškove telefonskih usluga za potrebe OO Partije u iznosu od 5.964,04€. Navedeni troškovi su dokumentovani fakturama dobavljača, a u opštinskim odborima i odlukama o odobravanju plaćanja troškova telefona za određena lica.

Troškovi poštanskih usluga u iznosu od 91.469,88€ odnose se na troškove izborne kampanje, za potrebe parlamentarnih izbora i Koaliciju Za budućnost CG i isti su dokumentovani fakturom dobavljača i Ugovorom o pružanju usluga hibridne pošte i dostave.

Troškovi održavanja vozila (račun 532)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 4.327,37€ odnose se na troškove održavanja vozila (po osnovu usluga registracije vozila, nabavke auto-dijelova, popravke vozila). Navedeni troškovi su dokumentovani fakturama i fiskalnim računima, Ugovorom o solidarnom jemstvu i Sporazumom o plaćanju u ratama, na ime troškova registracije vozila.

Troškovi zakupa (račun 533)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 142.815,34€ odnose se na troškove zakupa poslovnog prostora i održavanja prostorija i zakupa reklamnih površina. Partija je u poslovnim knjigama u okviru troškova zakupa bila evidentirala i troškove u iznosu od 25.575,20€, ali je shodno Protokolu o sravnjenju zajedničkih obaveza, br.772 od 21.10.2020. godine između konstituenata Koalicije „Za Budućnost Crne Gore“ nastalih kao zajednički troškovi povodom izborne kampanje, izvršila storniranje istih iz poslovnih knjiga.

Revizijom je utvrđeno da se dio troškova u iznosu od 33.760,73€ odnosi na troškove redovnog poslovanja Partije, dok se na troškove izbornih kampanja odnose troškovi u iznosu od 109.054,61€.

Revizijom je utvrđeno da su troškovi u iznosu od 23.080,00€, evidentirani u poslovnim knjigama Partije po osnovu zakupa poslovnih prostora za potrebe redovnog poslovanja Partije, za potrebe opštinskih odbora u Danilovgradu, Tivtu, Herceg Novom, Kotoru, Nikšiću, Bijelom Polju, Mojkovcu i Golubovcima, za koje su prezentirani ugovori o zakupu zaključeni sa fizičkim licima, osim za troškove u iznosu od 240,00€ koji nijesu dokumentovani, a odnose se na zakupljeni prostor za potrebe OO NSD Herceg Novi. Subjekt revizije je uz Izjašnjenje na Preliminarni izvještaj dostavio Ugovor o zakupu poslovnog prostora za potrebe OO NSD Herceg Novi.

Mjesečne zakupnine su ugovarane u iznosima od 70,00€ do 300,00€. Uvidom u prezentirane ugovore, utvrđeno je da isti ne sadrže pravni osnov na osnovu kojeg su zaključeni sa zakupodavcima, dok prvobitni Ugovor o zakupu poslovnog prostora u Mojkovcu, po osnovu kojeg su u poslovnim knjigama evidentirani troškovi u iznosu od 4.000,00€ nije ovjeren od strane nadležnog organa (notara).

- **Preporučuje se subjektu revizije da ugovore o zakupu poslovnih prostora zaključuje sa zakupodavcima na način utvrđen odredbama Zakona o obligacionim odnosima.**

Troškovi u iznosu od 996,13€ odnose se na troškove održavanja poslovnih prostorija (nabavka i ugradnja rigips tabli, nabavka ulaznih vrata i materijala za krečenje i farbanje poslovnog prostora), dokumentovani su sa fakturama dobavljača i plaćeni su sa redovnog računa Centrale Partije, osim troškova u iznosu od 281,93€, koji su plaćeni gotovinski.

Troškovi u iznosu od 24.684,60€, koji se odnose na redovno poslovanje, evidentirani su po osnovu zakupa reklamnih površina-bilborda u iznosu od 22.990,00€ i zakupa sale u iznosu od 1.694,60€. Navedeni troškovi su adekvatno dokumentovani.

Revizijom je utvrđeno da su u poslovnim knjigama Partije evidentirani troškovi zakupa po osnovu izborne kampanje u ukupnom iznosu od 119.629,81€ (parlamentarni izbori 103.850,20€ i lokalni izbori u Budvi u iznosu od 15.779,61€), koji se odnose na: troškove zakupa reklamnih površina (bilbord, backlight, megabord i citylight) u iznosu od 100.575,20€, shodno Ugovoru o zakupu reklamnog prostora za potrebe izborne kampanje-parlamentarni izbori

2020.g., troškove zakupa zakupa bilborda) u iznosu od 3.025,00€, troškove po osnovu usluga reklamiranja na autobusima u iznosu od 250,00€, kao i troškove u iznosu od 15.779,61€, koji se odnose se na troškove zakupa reklamnih površina, za potrebe izborne kampanje „Lokalni izbori Budva“ 2020.g., dokumentovani shodno Ugovorima o zakupu reklamnog prostora i fakturama dobavljača.

Troškovi u iznosu od 25.575,20€, koji su stornirani u poslovnim knjigama, odnose se na troškove zakupa u iznosu od 15.000,00€ (redovno poslovanje) koje su shodno Protokolu o sravnjenju zajedničkih obaveza preuzeli, SNP u iznosu od 8.956,42€, Prava Crna Gora u iznosu od 1.568,72€, Ujedinjena Crna Gora u iznosu od 3.418,58€ i Radnička Partija u iznosu od 1.056,28€ i troškove zakupa reklamnih površina u iznosu od 10.575,20€, koje je preuzela Radnička partija, shodno zaključenom Protokolu o sravnjenju zajedničkih obaveza između konstituenata Koalicije „Za Budućnost Crne Gore“, Nove srpske demokratije, Pokreta za promjene i Demokratske narodne partije, Socijalističke narodne partije, Prave Crne Gore, Ujedinjene Crne Gore i Radničke partije, nastalih kao zajednički troškovi povodom izborne kampanje.

Troškovi reklame i propagande (račun 535)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 852.557,01€ odnose se na troškove marketinga u iznosu od 836.645,01€ i troškove distribuiranja propagandnog materijala u iznosu od 15.912,00€. Od navedenih troškova iznos od 21.672,57€ odnosi se na redovno poslovanje, dok se troškovi u iznosu od 830.884,44€ odnose na troškove izborne kampanje (802.626,09€ odnosi se na troškove za parlamentarne izbore, dok se iznos od 28.258,35€ odnosi na troškove za lokalne izbore u Budvi).

Partija je u poslovnim knjigama bila evidentirala troškove reklame i propagande u iznosu od 1.115.148,12€, ali je shodno Protokolu o sravnjenju potpisanom od strane konstituenata Koalicije Za budućnost CG, (Nove srpske demokratije, Pokreta za promjene, Demokratske narodne partije, Socijalističke narodne partije, Prave CG, Ujedinjene CG i Radničke partije) izvršila u poslovnim knjigama storniranje dijela troškova reklame i propagande u iznosu od 262.144,65€ (za koji iznos su umanjene i obaveze u poslovnim knjigama Partije). Protokolom se definiše ispunjenje zajedničkih obaveza, između konstituenata Koalicije ZBCG nastalih kao zajednički troškovi povodom izborne kampanje. Pored navedenog knjiženja, Partija je u poslovnim knjigama izvršila i korektivno knjiženje u iznosu od 446,46€ po osnovu odbitka pdv-a sa računa plaćenog preko deviznog računa ino dobavljaču za troškove reklame. Nakon navedenih korektivnih knjiženja, troškovi reklame i propagande u poslovnim knjigama iskazani su u iznosu od 852.557,01€.

Revizijom je utvrđeno da se troškovi marketinga u iznosu od 836.645,01€ odnose troškove reklamnog materijala u iznosu od 71.005,07€, usluge internet oglašavanja putem društvenih mreža u iznosu 50.800,83€, usluge održavanja web sajta i slične usluge u iznosu od 756,58€, dok se iznos od 714.082,53€ odnosi na troškove reklame u štampanim i RTV medijima, portalima i na druge vrste troškova reklame.

Troškovi reklamnog materijala u iznosu od 71.005,07€ dokumentovani su fakturama dobavljača i odnose se na troškove izborne kampanje i to iznos od 64.282,64€ na troškove za parlamentarne izbore, dok se iznos od 6.722,43€ odnosi na troškove po osnovu lokalnih izbora u Budvi.

Troškovi u iznosu od 50.800,83€ odnose se na troškove facebook i google oglašavanja od kojih se iznos od 45.796,84€ odnosi na troškove izbornih kampanja, dok se iznos od 5.003,99€ odnosi na redovno poslovanje. Troškovi oglašavanja za redovno poslovanje plaćani se platnom karticom namjenski otvorenom u te svrhe. Troškovi izbornih kampanji odnose se na oglašavanje preko društvenih mreža za potrebe parlamentarnih izbora i Koaliciju ZBCG u iznosu od 43.867,39€, dok se iznos od 1.929,45€ odnosi na troškove lokalnih izbora u Budvi i isti su plaćeni preko posebnog podračuna- platnom karticom otvorenom za plaćanje navedenih troškova. Troškovi oglašavanja preko društvenih mreža (facebook i google) u iznosu od 43.867,39€ plaćani su sa posebnog računa otvorenog za potrebe parlamentarnih izbora, osim iznosa od 3.225,16€ koji predstavljaju nenovčani prilog, odnosno donaciju fizičkog lica, koje je za potrebe parlamentarnih izbora i kampanje plaćalo sa svoje platne kartice oglašavanje Koalicije za budućnost CG, a da pri tome nosilac izborne liste (NOVA) nije platio navedenu uslugu fizičkom licu sa svog izbornog računa već je istu prihvatio kao nenovčanu donaciju za potrebe izborne kampanje, Odlukom br. 578 od 02.09.2020. godine.

Revizijom je utvrđeno da su za troškove oglašavanja na društvenim mrežama priloženi bančini izvodi i izvještaji facebook-a i google-a o izvršenim plaćanjima, dok za troškove oglašavanja preko društvenih mreža za potrebe lokalnih izbora u Budvi u iznosu od 1.929,45€, nije prezentirana dodatna dokumentacija za dokumentovanje, osim analitička kartica prometa platne kartice.

- **Subjekt revizije je dužan da sve troškove pravda adekvatnom i potpunom dokumentacijom shodno članu 19 Zakona o računovodstvu.**

Troškovi u iznosu od 756,58€ odnose se na usluge mjesečnog održavanja web sajta u iznosu od 580,80€, usluge obnove domena i hostinga i čestitke za 8. mart na radiu u iznosu od 175,78€ i isti su dokumentovani fakturama dobavljača.

Troškovi reklame u iznosu od 714.082,53€ odnose se u cjelosti na troškove izborne kampanje i to za potrebe parlamentarnih izbora iznos od 694.476,06€, dok se na lokalne izbore u Budvi odnosi iznos od 19.606,47€. Revizijom je utvrđeno da se navedeni troškovi odnose na troškove reklame-političkog marketinga na TV-u u iznosu od 475.777, 93€, reklame na radiu u iznosu od 6.554,81€, reklame na portalima, bilbordima, panoima, led ekranima u iznosu od 129.790,93€, reklame u štampanim medijima u iznosu od 50.958,86€ i na troškove snimanja spotova i ostalih marketing usluga u iznosu od 51.000,00€. Navedeni troškovi dokumentovani su fakturama dobavljača i ugovorima o poslovnoj saradnji, ugovorima o pružanju marketing usluga, cjenovnicima TV stanica itd.

Revizijom je utvrđeno da se troškovi distribuiranja propagandnog materijala u iznosu od 15.912,00€ odnose na troškove dnevnica isplaćenih članovima Partije angažovanim za raznošenje propagandnog materijala, isti su plaćeni gotovinski i to u iznosu od 14.508,00€ iz blagajne Centrale, dok je iznos od 1.404,00€ plaćen iz blagajne opštinskih odbora. Navedeni troškovi pojašnjeni su detaljnije u dijelu Izvještaja koji se odnosi na blagajničko poslovanje.

Uvidom u Izvještaje o porijeklu, iznosu i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava za parlamentarne izbore i lokalne izbore u Budvi, koje je Partija podnijela ASK-u, utvrđeno je da Partija u Izvještaju nije iskazala sve troškove reklame i propagande koji se odnose na lokalne izbore u Budvi.

Troškovi istraživanja (račun 536)

Revizijom je utvrđeno da se troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 91.816,09€ odnose se na troškove dnevnica za službena putovanja u zemlji u iznosu od 86.045,00€⁴, upotrebu sopstvenog vozila u službene svrhe u iznosu od 5.747,09€ i troškove dezinfekcionih sredstava (maske i alkohol) u iznosu od 24,00€. Navedeni troškovi isplaćeni su po putnim nalogima članovima Partije angažovanim na političkim aktivnostima - istraživanje javnog mnjenja. Dio navedenih troškova u iznosu od 61.046,00€ plaćen je gotovinski iz blagajne i to iz blagajne Centrale u iznosu od 39.690,00€, dok je iz blagajni opštinskih odbora isplaćen iznos od 21.356,00€, i isti su pojašnjeni u dijelu Izvještaja koji se odnosi na blagajničko poslovanje. Preostali troškovi u iznosu od 30.770,09€ plaćeni su preko žiro računa Partije (Centrale u iznosu od 28.504,09€, dok je iznos od 2.266,00€ plaćen preko žiro računa opštinskih odbora). Uvidom u putne naloge utvrđeno je da su licima osim dnevnica, plaćani i troškovi upotrebe sopstvenog vozila u službene svrhe koji su obračunavati u skladu sa važećom Uredbom, a lica su prilagala i fiskalne račune za gorivo. Iznos troškova dezinfekcionih sredstava od 24,00€ isplaćen po putnim nalogima nije dodatno dokumentovan fiskalnim računima.

Troškovi ostalih usluga (račun 539)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 228.384,37€ odnose se na troškove komunalnih usluga u iznosu od 1.190,37€, troškove hotelskih usluga u iznosu od 5.620,94€ (od kojeg se iznos od 1.496,65€ odnosi na izborne troškove) i ostale troškove u iznosu od 221.573,06€ (od kojeg se iznos od 211.040,00€ odnosi na troškove izborne kampanje-parlamentarni izbori). Dio navedenih troškova u iznosu od 4.122,26€ plaćen je gotovinski i pojašnjen je u dijelu Izvještaja koji se odnosi na blagajničko poslovanje.

Revizijom je utvrđeno da su troškovi komunalnih usluga i hotelskih usluga adekvatno dokumentovani, kao i da je dio troškova po osnovu hotelskog smještaja u iznosu od 1.496,65€, koji se odnosi na izborne troškove, izmiren sa izbornog žiro računa i iskazan u Izvještaju ASK-a.

Dio ostalih troškova u iznosu od 10.533,06€ (iznos od 3.123,29€ plaćen je gotovinski) odnosi se na troškove vezane za redovno poslovanje Partije (usluge

⁴ Odluka subjekta revizije (sadržano u okviru Izvještaja – blagajničko poslovanje)

izrade i ugradnje zavjesa, usluge objava u novinama, advokatske usluge i sl.) i isti su adekvatno dokumentovani, dok se ostali troškovi u iznosu od 211.040,00€ odnose na troškove izborne kampanje (iznos od 840,00€ plaćen je gotovinski iz redovne blagajne OO Budva, iznos od 210.200,00€ plaćen sa izbornog žiro računa).

Revizijom je utvrđeno da se ostali troškovi izborne kampanje u iznosu od 210.200,00€, koji su plaćeni sa izbornog računa za parlamentarne izbore (izuzev neizmirene obaveze u iznosu od 400,00€), odnose na nakande plaćene članovima, anketarima, aktivistima, opunomoćenim predstavnicima i zamjenicima po osnovu aktivnosti tokom izborne kampanje (obilazak birača, anketiranje, podjela propagandnog materijala i druge aktivnosti). Plaćanje je izvršeno prenosom sredstava na tekuće račune koordinatora Koalicije "Za budućnost Crne Gore", shodno odlukama lica odgovornog za namjensko trošenje sredstava i podnošenja finansijskih izvještaja za Parlamentarne izbore 2020. godine.

Navedena sredstva su primaoci sredstava (glavni koordinatori Koalicije), shodno Odlukama ovlašćenog predstavnika Koalicije, isplaćivali članovima, anketarima, aktivistima, opunomoćenim predstavnicima i zamjenicima, shodno Spisku koji je ovjeren od strane istih, kao dokaz o preuzimanju gotovine. Naime, ovlašćeni predstavnici Koalicije su Odlukama obavezali glavne koordinate Koalicije da sredstva uplaćena na tekuće račune istih, isplate članovima, anketarima, aktivistima, opunomoćenim predstavnicima i zamjenicima, shodno obračunatim troškovima po putnim nalogima (dnevnice su obračunate u iznosima od po 18,00€, uz koje je vršena isplata naknade u iznosu od 2,00€ na ime troškova za nabavku sredstava i opreme za zaštitu od virusa Covid 19), u vezi sa čim su prezentirani dokazi o preuzimanju gotovine.

Troškovi amortizacije (račun 540)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 18.417,69€ odnose se na troškove amortizacije osnovnih sredstava u 2020. godini.

Troškovi reprezentacije (račun 551)

Troškovi reprezentacije evidentirani su u poslovnim knjigama u iznosu od 39.521,73€ i isti se odnose na troškove redovnog poslovanja u iznosu od 22.847,08€ i troškove izborne kampanje u iznosu od 16.674,65€.

Revizijom je utvrđeno da se troškovi redovnog poslovanja u iznosu od 22.847,08€ odnose se na ugostiteljske usluge i nabavku potrošne robe za reprezentativne potrebe i isti su adekvatno dokumentovani. Dio navedenih troškova u iznosu od 2.584,22€ je plaćen gotovinski i detaljnije je pojašnjen u dijelu Izvještaja koji se odnosi na blagajničko poslovanje.

Troškovi izborne kampanje u iznosu od 16.674,65€ odnose se na troškove za parlamentarne izbore u iznosu od 15.731,87€ i troškove za lokalne izbore u Budvi u iznosu od 942,78€.

Troškovi koji se odnose na parlamentarne izbore u iznosu od 15.731,87€, evidentirani su po osnovu ugostiteljskih usluga (konzumacija hrane i pića) i nabavke potrošne robe za reprezentativne potrebe (kupovina hrane i pića), adekvatno su dokumentovani i isti su iskazani u Izvještaju o porijeklu, visini i

strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava iz javnih i privatnih izvora u izbornoj kampanji. Navedeni troškovi su plaćeni sa izbornog računa, osim troškova u iznosu od 12,22€.

Troškovi koji se odnose na lokalne izbore u Budvi, evidentirani su u iznosu od 942,78€ i odnose se na nabavku potrošne robe u maloprodaji u reprezentativne svrhe.

Troškovi platnog prometa (račun 553)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 3.137,12€ odnose se na troškove platnog prometa, provizije za zatvaranje računa i mjesečne članarine za održavanje računa i kartica i isti su adekvatno dokumentovani.

Ostali nematerijalni troškovi (račun 559)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 223.124,61€ odnose se na: troškove sponzorstva i pomoći i troškove stipendija u iznosu od 40.722,12€, troškove raznošenja propagandnog materijala u iznosu od 18.219,75€, troškove obilaska mjesnih odbora u iznosu od 26.207,10€, ostale nematerijalne troškove u iznosu od 16.305,43€, troškove međunarodnih aktivnosti u iznosu od 3.060,10€, troškove instruktaze biračkih odbora u iznosu od 14.006,90€, troškove obilaska opštinskih odbora u iznosu od 88.123,21€, troškove formiranja Foruma žena u iznosu od 15.480,00€ i troškove kampanje u iznosu od 1.000,00€.

Dio navedenih troškova u iznosu od 115.046,11€ je plaćen gotovinski (iz Blagajne Centrale iznos od 41.119,47€ i iz blagajni OO iznos od 73.926,64€) i detaljnije je pojašnjen u dijelu Izvještaja koji se odnosi na blagajničko poslovanje.

Revizijom je utvrđeno da se troškovi evidentirani u iznosu od 40.722,12€ odnose se na troškove sponzorstva u iznosu od 7.350,00€, troškove stipendija u iznosu od 3.694,12€ i troškove pomoći u iznosu od 29.678,00€.

Troškovi sponzorstva u iznosu od 7.350,00€ su isplaćeni udruženjima, fizičkim licima na ime finansiranja troškova štampanja knjiga i drugim organizacijama i isti su adekvatno dokumentovani. Dio navedenih troškova u iznosu od 1.000,00€ isplaćen je gotovinski.

Troškovi stipendija u iznosu od 3.694,12€ odnose se na isplaćene stipendije za dva lica, u iznosima od 150,00€-300,00€ i adekvatno su dokumentovani.

Troškovi pomoći u iznosu od 29.678,00€ odnose se na troškove pomoći isplaćene preko redovnog računa Centrale Partije u iznosu od 12.265,00€ i troškove pomoći isplaćene preko opštinskih odbora u iznosu od 17.413,00€.

Troškovi pomoći plaćeni preko redovnog računa Centrale Partije u iznosu od 12.265,00€ (od kojeg se iznos od 400,00€ odnosi na isplaćene pomoći preko žiro računa Foruma žena za dva lica) odnose se na isplatu jednokratnih novčanih pomoći licima (za 41 lice) u stanju socijalne potrebe, za nabavku lijekova i liječenje, za plaćanje troškova školovanja i stručnog usavršavanja, za finansiranje štampanja knjiga, kao i na ime finansijske pomoći organizacijama. Isplate navedenih pomoći su vršene u iznosima od 50,00€-1.200,00€ i adekvatno su dokumentovane.

Troškovi pomoći u iznosu od 17.413,00€ plaćeni su preko opštinskih odbora. Dio navedenih troškova u iznosu od 16.715,00€ isplaćen je gotovinski preko blagajni OO i detaljnije je pojašnjen u dijelu Izvještaja koji se odnosi na blagajničko poslovanje, dok su troškovi u iznosu od od 698,00€ isplaćeni preko redovnih žiro računa i to: OO NSD Berane u iznosu od 400,00€, OO NSD Plužine u iznosu od 100,00, OO NSD Kolašin u iznosu od 198,00€ i isti se odnosi na isplate jednokratnih novčanih pomoći u iznosima od 50,00€-300,00€.

Troškovi raznošenja propagandnog materijala u iznosu od 18.219,75€, isplaćeni su gotovinski u iznosu od 16.285,75€ iz blagajni opštinskih odbora i detaljnije pojašnjeni u dijelu Izvještaja koji se odnosi na blagajničko poslovanje, dok su troškovi u iznosu od 1.934,00€ plaćeni preko žiro računa opštinskih odbora (iznos od 756,00€ sa žiro računa OO NSD Bijelo Polje, iznos od 600,00€ sa žiro računa OO NSD Berane, iznos od 396,00€ sa računa OO NSD Kolašin i iznos od 182,00€ sa računa OO NSD Plužine).

Navedeni troškovi se odnose na troškove dnevnica u iznosu od 1.665,00€, troškove naknade upotrebe sopstvenog vozila u službene svrhe u iznosu od 251,00€ (dodatno dokumentovane sa fiskalnim računima za gorivo) i na ime zaštitnih maski i dezinfekcionih sredstava u iznosu od 18,00€ isplaćenih po putnim nalogima, koji nijesu dokumentovani računima. Troškovi dnevnica u zemlji i upotrebe sopstvenog vozila u službene svrhe obračunati su po putnim nalogima u iznosima predviđenim Uredbom o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru, a shodno Odluci predsjednika OO kojim se odobrava isplata dnevnica imenovanim licima.

Troškovi obilaska mjesnih odbora u iznosu od 26.207,10€,€ odnose se na troškove obilaska mjesnih odbora isplaćene preko računa Centrale Partije u iznosu od 5.231,10€ i troškove obilaska mjesnih odbora isplaćene preko opštinskih odbora u iznosu od 20.976,00€ (dio troškova u iznosu od 18.410,00€ isplaćen je gotovinski preko blagajni OO i pojašnjen je u dijelu Izvještaja koji se odnosi na blagajničko poslovanje, dok su troškovi u iznosu od 2.566,00€ plaćeni preko redovnih računa OO i to: OO NSD Bijelo Polje 1.818,00€, OO NSD Kolašin 448,00€, OO NSD Danilovgrad 200,00€ i OO NSD Berane 100,00€). Navedeni troškovi se odnose uglavnom na troškove dnevnica isplaćene po putnim nalogima, uz koje su na ime zaštitnih maski i dezinfekcionih sredstava isplaćeni i troškovi u iznosu od 17,00€ koji nijesu dokumentovani računima. Revizijom je utvrđeno da su troškovi dnevnica u zemlji obračunati po putnim nalogima u iznosima predviđenim Uredbom o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru, dok je kod OO NSD Danilovgrad, shodno Odluci predsjednika OO NSD isplaćivan iznos od po 20,00€ na ime dnevnice, troškova telefona, goriva i hrane.

Revizijom je utvrđeno da, u određenim slučajevima, putni nalozi sadrže formalno pravne nedostatke i to: putni račun ne sadrži potpis nalogodavca, nije ovjeren službenim pečatom, nijesu sačinjavani izvještaji sa službenog puta, a nije se vršilo ni razduživanje po putnim nalogima za službeni put u zemlji u predviđenim roku, što nije u skladu sa odredbama člana 9 Uredbe.

Ostali nematerijalni troškovi u iznosu od 16.305,43€, odnose se na troškove redovnog poslovanja u iznosu od 16.140,45€ (dio troškova u iznosu od 309,47€ je plaćen gotovinski).

Revizijom je utvrđeno da se ostali nematerijalni troškovi u iznosu od 15.830,98€ odnose se uglavnom na troškove hotelskog smještaja i nabavku potrošne robe. Navedeni troškovi su adekvatno dokumentovani.

Revizijom je utvrđeno da je Partija u okviru ostalih nematerijalnih troškova, evidentirala isplatu naknade fizičkom licu u iznosu od 3.000,00€ shodno Odluci predsjednika IO NSD na ime obuke Kluba mladih za savladavanje političkih vještina u periodu od 10.09.-10.11.2020. godine, pri čemu nije izvršila obračun i plaćanje poreskih obaveza prilikom isplate navedene naknade. Subjekt revizije je uz Izjašnjenje na Preliminarni izvještaj dostavio dokumentaciju vezanu za navedenu uplatu, koja potvrđuje da navedeni vid isplate ne predstavlja lično primanje koje je predmet oporezivanja.

Troškovi obilaska opštinskih odbora, plaćeni po putnim nalogima u iznosu od 88.123,21€,€ odnose se na troškove obilaska opštinskih odbora isplaćene preko računa Centrale Partije u iznosu od 62.724,32€ (od kojih su troškovi u iznosu od 41.844,32€ plaćeni preko žiro računa Centrale Partije, dok su troškovi u iznosu od 20.880,00€ plaćeni gotovinski iz blagajne Centrale) i troškove obilaska opštinskih odbora isplaćene preko opštinskih odbora u iznosu od 25.398,89€ (od kojih su troškovi u iznosu od 21.465,89€ isplaćeni iz blagajni OO 21.465,89€, dok se troškovi u iznosu od 3.933,00€ plaćeni preko redovnih računa OO i to: OO NSD Podgorica u iznosu od 2.160,00€, OO NSD Berane, iznos od 110,00€, OO NSD Kolašin, iznos od 500,00€, OO NSD Danilovgrad, iznos od 1.020,00€ i OO NSD Plužine u iznosu od 143,00€).

Partija je i troškove međunarodnih aktivnosti u iznosu od 3.060,10€ i instruktaze biračkih odbora u iznosu od 14.006,90€ platila preko redovnog žiro računa Centrale Partije po putnim nalogima (koji sadrže obračun dnevnica i drugih troškova) na ime angažovanja članova iste u političkim aktivnostima. Navedeni troškovi se odnose na troškove dnevnica, naknade troškova upotrebe sopstvenog vozila u službene svrhe, troškove hotelskog smještaja u iznosu od 908,10€ (sl. put u inostranstvo), troškove goriva u iznosu od 1.168,00€, kao i naknada na ime zaštitnih maski i dezinfekcionih sredstava u iznosu od 32,00€ isplaćenih po putnim nalogima, koje nijesu dodatno dokumentovane računima.

Revizijom je utvrđeno da su troškovi dnevnica u zemlji i inostranstvu obračunati po putnim nalogima u iznosima predviđenim Uredbom o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru, dok je kod OO NSD Danilovgrad, shodno Odluci predsjednika OO NSD isplaćivan iznos od po 20,00€ na ime dnevnica, troškova telefona, goriva i hrane. Troškovi naknade upotrebe sopstvenog vozila u službene svrhe takođe su obračunati shodno Uredbi o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru po putnim nalogima za službeni put u zemlji. U prilogu dokumentacije kojom su pravdani odnosni troškovi priloženi su fiskalni računi za gorivo. Takođe, navedeni troškovi su pravdani i izvještajima koordinatora NSD o sprovedenim terenskim

aktivnostima tokom 2020. godine, kao i posebnim odluke IO o korišćenju sopstvenog vozila za potrebe Partije, dok su za službeni put u inostranstvo, osim putnih naloga i prateće dokumentacije, prezentirane i odluke predsjednika IO o upućivanju na službeni put i izvještaji o obavljenom službenom putu u inostranstvu.

Uvidom u putne naloge, utvrđeno je da određeni nalozi nijesu ovjereni potpisom podnosioca računa, kao i da nijesu razduživani u roku predviđenom Uredbom, a nijesu sačinjavani ni izvještaji sa službenog puta (OO NSD Podgorica).

Shodno navedenom, konstatuje se da je Partija troškove dnevnica i druge troškove službenih putovanja plaćene po putnim nalogima, na ime raznošenja propagandnog materijala, obilaska mjesnih i opštinskih odbora, instruktaze biračkih odbora i drugo, evidentirala u okviru računa 559 Ostali nematerijalni troškovi, a ne u okviru računa 529 – Ostali lični rashodi i naknde, u okviru kojeg se, između ostalog, shodno važećem Pravilniku o kontnom okviru i sadržini računa u okviru kontnog okvira za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica, evidentiraju troškovi službenih putovanja.⁵

Troškovi formiranja Foruma žena u iznosu od 15.480,00€, isplaćeni su iz blagajne Centrale Partije i pojašnjeni su u dijelu Izvještaja koji se odnosi na Blagajničko poslovanje.

Troškovi kampanje u iznosu od 1.000,00€ odnose se na transfer sopstvenih sredstava sa računa Nova srpska demokratija-Forum žena na izborni račun „Za budućnost Kotora“, shodno Odluci Predsjednice Foruma žena, br.424 od 21.08.2020. godine.

Upoređivanjem raspoložive dokumentacije u vezi sa navedenim troškovima sa istim evidentiranim u Glavnoj knjizi utvrđena su neznatna odstupanja u strukturi evidentiranih troškova po pojedinim kontima, koja su shodno Izjavi ovlašćenog lica Partije od 18.06.2021. godine, nastala preknjižavanja troškova, a koja nijesu uticala na obaveze i troškove u konačnom bilansu Partije.

Troškovi kamata (račun 562)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 2.520,06€ odnose se na troškove kamata po kreditima, shodno planu otplate kredita.

Rashodi po osnovu otpisa potraživanja (račun 576)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 9.734,50€ odnose se na rashode evidentirane po osnovu otpisa potraživanja koja datiraju iz ranijeg perioda, po osnovu datih pozajmica fizičkom licu. Navedena potraživanja su u 2020. godini isknjižena iz poslovnih knjiga, shodno Odluci od 29.06.2020. godine, zbog nemogućnosti naplate istih (dužnik je preminuo).

⁵ Odluka subjekta revizije (sadržano u okviru Izvještaja – blagajničko poslovanje)

Rashodi iz prethodnog perioda (račun 592)

Partija je u poslovnim knjigama evidentirala rashode iz prethodnog perioda u iznosu od 4.603,34€ i to po osnovu naknadno dostavljenih faktura dobavljača iz prethodnog perioda u iznosu od 2.491,50€, dok se preostali troškovi odnose na troškove mobilne i fiksne telefonije i električne energije za 12/2019. godine, troškove evidentirane po osnovu korekcije početnog stanja obaveza, nakon usaglašavanja istih sa dobavljačem (reprezentacija), kao i troškove evidentirane na osnovu Rješenja o izvršenju po prinudnoj naplati na ime kasko osiguranja vozila.

Revizijom je utvrđeno da se troškovi evidentirani na osnovu naknadno dostavljenih faktura dobavljača iz prethodnog perioda u iznosu od 2.491,50€, odnose na isplatu naknada službenicima Uprave za imovinu u ukupnom iznosu od 1.100,00€, koji su bili angažovani povodom koktela DF u 2016. Godini, shodno Odluci Predsjednika IO NOVE uz koju je prezentiran spisak službenika Uprave za imovinu, sa brojevima tekućih računa i troškove u iznosu od 1.391,50€, na ime usluga političkog marketinga (lokalni izbori u Mojkovcu 2017. godine). Navedeni troškovi su plaćeni sa redovnog računa Centrale Partije.

Shodno navedenom, konstatuje se da je Partija sa redovnog računa izvršila plaćanje troškova izborne kampanje (lokalni izbori u Mojkovcu 2017. godine) u iznosu od 1.391,50€, što nije u skladu sa odredbama člana 24 stav 3 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, kojim je utvrđeno da se sva sredstva namijenjena za finansiranje izborne kampanje uplaćuju se na poseban žiro račun i sva plaćanja troškova izborne kampanje vrše se sa tog računa.

Upoređivanjem podataka prikupljenih i utrošenih sredstava iskazanih u Izvještaju za izbornu kampanju za parlamentarne izbore, utvrđeno je da, je subjekt revizije, do zakonskog roka podnošenja istog (28.09.2020. godine) iskazao sve prihode i troškove, nastale po osnovu izborne kampanje. Revizijom je utvrđeno da, subjekt revizije nije prekoračio visinu iznosa sredstava koja po Rješenju Agencije za sprječavanje korupcije, br.02-02-1882/2685 od 13.08,2020. godine iznose 2.367.805,91€. Partija je u Zbirnom izvještaju (Obrazac UPUS) prikazala ukupne prihode u iznosu od 449.744,71€ (uključujući i prenos sopstvenih sredstava sa redovnog računa NSD na izborni žiro račun) i ukupne troškove u iznosu od 1.500.679,46€. Ukupni troškovi izborne kampanje koji se odnose na parlamentarne izbore, nakon knjigovodstvenog sprovođenja Protokola o sravnjenju zajedničkih obaveza između konstituenata Koalicije "Za Budućnost Crne Gore" iznose 1.226.375,80€.

Upoređivanjem podataka prikupljenih i utrošenih sredstava iskazanih u Izvještaju za izbornu kampanju za lokalne izbore za izbor odbornika u SO Budva, revizijom je utvrđeno da Partija do datuma podnošenja istog (koji nije dostavljen Agenciji u zakonom predviđenom roku) 30.11.2020. godine nije iskazala sve troškove, nastale po osnovu izborne kampanje, dok su ukupni prihodi iskazani u iznosu 36.730,00€ (prihodi iz Budžeta Crne Gore su

iskazani u iznosu od od 1.730,00€ (20%), s obzirom da su sredstva u iznosu od 20.560,73€ (80%) po osnovu izbornog rezultata uplaćena na redovni račun). Vezano za troškove izborne kampanje, Partija je u Izvještaju o prikupljenim i utrošenim sredstvima iz javnih i privatnih izvora u izornoj kampanji iskazala ukupne troškove u iznosu od 42.081,19€, dok su isti u poslovnim knjigama evidentirani u iznosu 46.054,99€ (iskazani su u manjem iznosu za 3.973,80€ u odnosu na iste evidentirane u poslovnim knjigama), a utvrđena su odstupanja i u strukturi iskazanih troškova.

- **Subjekt revizije treba da vrši usaglašavanje podataka iskazanih u Izvještajima koje dostavlja Agenciji za sprječavanje korupcije sa podacima evidentiranim u poslovnim knjigama.**

2.8. Kancelarijsko poslovanje

Revizijom je utvrđeno da Partija obezbjeđuje kancelarijsko poslovanje vođenjem djelovodnih knjiga (djelovodnik). Na slučajno odabranom određenom broju akata (fakture, odluke, rješenja) utvrđeno je da su isti zavedeni hronološki tačno i ispravno. Partija nije donijela proceduru kojom se detaljnije reguliše ova oblast.

IV REALIZACIJA PREPORUKA IZ PRETHODNE REVIZIJE

Revizijom Godišnjeg finansijskog izvještaja za 2019. godinu Nove srpske demokratije, Državna revizorska institucija je utvrdila određeni broj nepravilnosti i dala preporuke za otklanjanje istih:

- 1. Subjekt revizije je dužan da troškove izborne kampanje plaća u skladu sa članom 24, važećeg Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.**
- 2. Subjekt revizije je dužan da vrši uplatu poreza na isplaćena lična primanja fizičkim licima shodno odredbama člana 46 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica, kao i da redovno izmiruje tekuće poreske obaveze saglasno članu 12 Zakona o reprogramu poreskog potraživanja.**
- 3. Subjekt revizije je dužan da poštuje blagajnički maksimum utvrđen odredbama člana 6 Zakona o sprječavanju nelegalnog poslovanja i Odlukom nadležnog organa Partije.**
- 4. Subjekt revizije je dužan da troškove službenih putovanja obračunava i isplaćuje na osnovu putnih naloga koji sadrže sve potrebne elemente, a u skladu sa Uredbom o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru, kao jedinom važećem propisu koji reguliše ovu oblast.**
- 5. Subjekt revizije treba da evidentiranje svih troškova u poslovnim knjigama vrši na istoj računovodstvenoj osnovi.**
- 6. Subjekt revizije je dužan da evidentiranje i isplatu svih troškova vrši na osnovu adekvatne i potpune dokumentacije shodno članu 19 Zakona o računovodstvu.**

Revizijom Godišnjeg Konsolidovanog finansijskog izvještaja Nove srpske Demokratije za 2020. godinu utvrđeno je da je subjekt revizije realizovao preporuku br.5, dok nije realizovao preporuke br. 1, 2, 3, 4 i 6.

Subjekt revizije je dužan da u roku od 30 (trideset) dana od dana prijema Konačnog Izvještaja o reviziji dostavi Državnoj revizorskoj instituciji Plan aktivnosti za realizaciju izdatih preporuka koji treba da sadrži mjere, nosioce aktivnosti i rokove (Akcioni plan za realizaciju preporuka), a u roku od šest mjeseci, Izvještaj o realizaciji preporuka iz Izvještaja o reviziji.

**Izvještaj pripremila
Državna revizorka,
Načelnica u Sektoru IV
Zorica Knežević**

**Senator DRI
Rukovodilac Kolegijuma
Nikola N. Kovačević**